

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 7:10, leidžiasi 6:52.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co.
739 W. Randolph Street Chicago, Ill. 60644
Haymarket 1-6106
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Kovo-March 11 d., 1974 m.

Kaina 15c

59

ARABAI NESUTARIA DĖL NAFTOS BOIKOTO

DAR KELIOS SOLŽENICINO MINTYS

Cia paduodamos kai kurios ištraukos iš Aleksandro Solženicino knygos Archipelag Gulag (YMCA-Press, Paryžius, leidinys), kur vienu ar kitu būdu paličiamas Lietuva ir kitos Baltijos respublikos.

„...Ir štai sprogo karas, o su juo — grandiozinis traukiamasis atgal. Iš priešui paliekamų vakarų respublikų reikėjo skubėti per kelias dienas išgabenti kas galima. Lietuvoje per skubotumą buvo palikti ištisi kariški vienetai, zenitinės ir artilerijos divizijos, bet suspėta išvežti keletas tūkstančių nepatikimų lietuvių šeimų (iš jų keturi tūkstančiai Krasnojarsko lageryje vėliau buvo atiduoti kriminaliniams kaliniams apipiešti). Nuo birželio 28 d. skubėta su areštais Latvijoje, Estijoje. Bet buvo karšta ir trauktis reikėjo vis skubiau. Pamišio evakuoti ištisas tvirtovės, kaip kad Brestas, bet nepamiršo sušaudyti politinius kalinius Lvovo, Rovno, Talino ir daugelio kitų vakarų kalėjimų kiemuose. Tartu kalėjime sušaudė 192 žmones, laivus sumetė į šulinį. Kaip tai įsivaizdinti? — tu nieko nežinai, atsidaro kameros durys, ir tave šaudo. Paskutinis priešmirtinis šauksmas — ir niekas tavęs neišgirs, tik kalėjimo akmenys, ir nepapasakos.“

„Tuo laiku jau baigėsi pasipriešinimas Lietuvoje ir Estijoje. Bet 1949 m. ištisi ešelonai traukė iš Pabaltijio respublikų į Sibiro tremimą — miestų ir kaimų gyventojai.“

„Jau nuo karo pabaigos ir po karo dekretu buvo paskelbtos tam tikros kategorijos areštuotųjų, kurių atžvilgiu buvo leidžiamas platus kankinimų diapazonas. Čion pateko nacionalistai — ukrainiečiai ir lietuviai, ypatingai tais atvejais, kai buvo įtariama, kad esama pagrindinio veiklos grandinės, ir ją reikėjo visą išnarplioti, išgauti visas pavardes iš jau areštuotųjų. Pavyzdžiui, Romualdo, Prano s., Skirniaus grupė buvo apie 50 lietuvių. Jie buvo kaltinami tuo, kad 1949 m. klijavo antisovietines proklamcijas. Dėl Lietuvos kalėjimo tuo metu perpildymo, juos išgabeno į lagerį prie Vlsko, Archangelosko srityje. Vienus ten kankino, kiti neišlaikė „darbininkų teismo“ metodu, bet rezultatas buvo toks, kad visi prisipažino kaltais. Po kiek laiko iš Lietuvos buvo gautas žinios, kad surasti tikrieji proklamacijų klijavimo kaltininkai. O anie visi nieko dėli!“

„Revoliucija skuba viską perkrikštyti kitais vardais, kad kiekvienas daiktas atrodytų naujas. Taip „mirties bausmė“ buvo pavadinta „aukščiausia priemonė“ (vysšaja miera) ir tai ne bausmės, o „socialinės apsaugos“... 1927 m. ją (mirties bausmę) iš tikrųjų pradėjo naikinti: ją paliko tikrai už nusikaltimus prieš valstybę ir kariuomenę (58 ir kariniai nuostatai), tiesa, dar už banditizmą (bet visiems yra žinomas platus sąvokos „banditizmas“ aiškinamas: nuo „basmato“ iki Lietuvos miškų partizano, kiekvienas ginkluotas nacionalistas, kuris nesutinka su centrine valdžia, yra „banditas“ — tai kaipgi be to paragrafo apsieiti?).“ (E)

CARACAS. — Venecuėlos naftos gamyba pernai padidėjo apie 5%, lyginant su 1972 m. Buvo atrasti 89 nauji šaltiniai, iš viso veikė 364 šaltiniai.

IŠ VISO PASAULIO

LONDONAS. — Britanijos darbiečių vyriausybė užsaldė visas butų ar namų nuomas. Britanijoje daug pastatų priklauso miestų savivaldybėms — apie 6 milijonai butų iš 19 mil. butų. Valstybės kainų komisija pareikalavo, kad visos biznio įmonės 10% sumažintų savo pelnus, kurie vidutiniškai siekia 18 ar 20%.

SAIGONAS. — Komunistų artilerijos sviedinys Pietų Vietnamo nukrito į mokyklos kiemą, kur žaidė vaikai. Sprogimas užmušė 23 vaikus ir 43 sužeidė.

KAMPALA. — Ugandoje prieš kelias savaites buvo atleistas iš pareigų užsienio reikalų ministris Ondonga. Jis ketvirtadienį dingo. Dabar skelbiama, kad jo kūnas ištrauktas iš Nilo upės. Ankščiau jis buvo Ugandos ambasadoriumi Maskvoje.

ANKARA. — Turkijos žemės ūkio ministeris paskelbė, kad ši mėnesį bus sėjamos opiumo agurijos valstybiniuose ūkiuose. Amerikai spaudžiant, 1972 m. Turkija buvo uždraudusi agurų auginimą.

BUENOS AIRES. — Argentinoje revoliucijos armija pasigyrė nužudžiusi dešiniojo sparno peronistų veikėją. Bomba, sprogsi prieš kairiųjų peronistų laikraščio, sužeidė penkis asmenis.

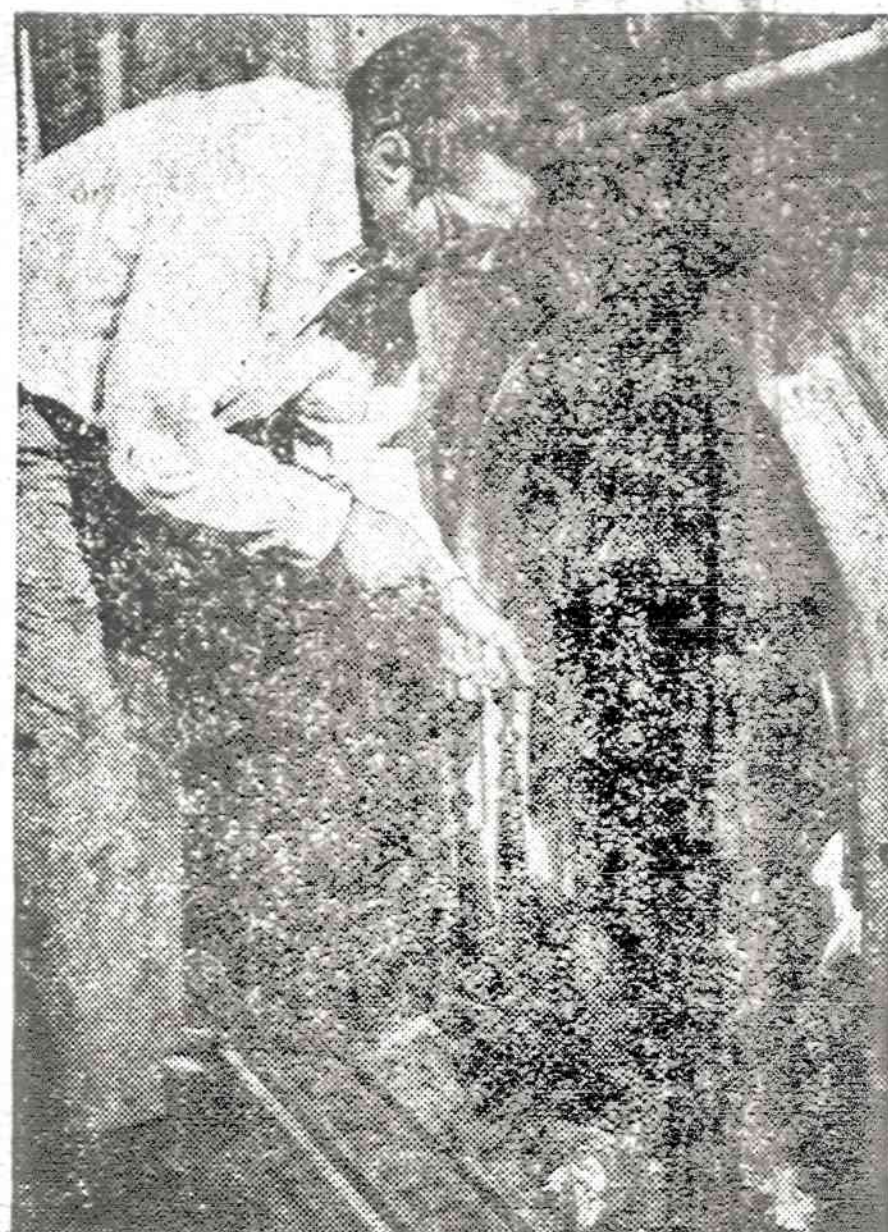
JERSEY CITY. — FBI detektyvai suėmė 5 jaunos asmenis ir apkalino 8 m. berniuko John Calzadilla pagrobimu. Berniukas buvo paleistas, kai tėvas sumokėjo 50 tūkstančių dol. Keturi suimtieji yra kubiečiai, seniai atvykę į Ameriką ir dar negavę pilietybės.

Š. Vietname žuvo 15 žurnalistų

ALŽIRAS. — Šiaurės Hanojuje, netoli Hanojaus, nukrito sovietų gamybos lėktuvas Antonov — 24, kuriame skrido iš Alžiro atvykę korespondentai, lydėję Alžiro prezidentą Boumedienne, kuris skrido kitu panašiu lėktuvu. Hanojaus valdžia svečiams buvo davusi tris tokius lėktuvus, kurių vienas sudužo ir 15 Alžiro žurnalistų žuvo.

Senatorius George Aiken iš Vermonto nutarė nekandidatuoti, kai jo kadencija pasibaigs sausio mėn. Jis ištarnavo senate virš 30 metų ir yra senato dekanas.

Federalinės Energijos Istaigos viršininkas William Simon pakuria ugnį savo istaigos židinyje, nes kambariye gan šalta. Direktorius duoda pavyzdį, kad reikia šilumą taupyti.

ISPANIJOS VALDŽIOS IR KATALIKŲ BAŽNYČIOS ĮTEMPIMAS NEMAŽĖJA

MADRIDAS. — Įtempimas tarp Ispanijos valdžios ir katalikų bažnyčios vadovybės dar padidėjo, kad vyskupų konferencija atmetė vyriausybės kaltinimą Bilbao arkivyskupui Antonio Anoveros, kurio ganytojiškas laiškas, reikalaujantis daugiau kultūrinių laisvių baskų mažumai, sukėlė vyriausybės pyktį. Vyskupų konferencijos pareiškimą pakartoja, kad vyskupo laiškas neskaido tautinės vienybės, kaip valdžia tvirtina.

Ispanijos konkordatas su Vatikanu draudžia valdžiai teisti, areštuoti ar ištremti katalikų vyskupą be Vatikano sutikimo. Todėl vyriausybė net svarsto ar nereikėtų atšaukti 1953 m. konkordatą. Vyskupas Anoveros atsisakė išvažiuoti iš Ispanijos be Vatikano įsakymo.

Konkordato atšaukimas atimtų iš vyriausybės teisę duoti patarimus skiriant naujus vyskopus. Bažnyčia tačiau prarastų savo privilegijuotą padėtį Ispanijoje. Konkordatas neleidžia valdžiai suimti ar teisti dvasiškių be bažnyčios sutikimo. Kunigams nereikia tarnauti kariuomenėje, bažnyčios nuosavybės nemoka mokesčių, valstybinėse mokyklose katalikų tikėjimo pamokos yra privalomos. Svarbiausia privilegija — dvasiškių gauda mėnesinės valdžios algas, vyriausybė duoda nemažą subsidiją religinėms organizacijoms, vienuolynams ir bažnyčios pastatų priežiūrai.

Kai kurie liberalai kunigai ragina bažnyčios vadovybę atsiskirti visų privilegijų, kad bažnyčia turėtų laisvas rankas. Vatikanas nepataria atsiskirti privilegijų, nes bijo, kad konkordato panaikinimas Ispanijoje galėtų panašias nuotaikas sukelti ir Italijoje, kur bažnyčia naudojasi įvairiomis privilegijomis. Senesnieji ispanų dvasiškių mieliai norėtų turėti daugiau laisvės nuo Franco režimo, tačiau bijo atsiskirti algų ir kitos finansinės paramos.

SAIGONAS. — P. Vietnamo vyriausybė kaltina Viet Conga teroro veiksmais. Dvi į pagadą įmestos granatos užmušė 11 žmonių ir 30 sužeidė. Saigone lankėsi valstybės pasekretorius Kenneth Rush. Jis pažadėjo prezidentui Thieu tolimesnę Amerikos paramą.

Kodėl uždare Kauno kapinės?

Akivaizdinis liudijimas

Kiekvienais metais pažymint Lietuvos nepriklausomybės šventę, vasario 16-tąją dieną, Kaune, Lenino prospekte buvusiose kapinėse, prie nežinomo kareivio kapo, vykdavo lietuvių studentų ir jaunimo susibūrimai. Ant nežinomo kareivio kapo mirgėdavo žvakučių liepsna ir netgi būdavo giedamas Lietuvos himnas.

Bet Kauno KGB nesnaudavo, mobilizuodavo visas jėgas ir visokiais metodais stengdavosi neleisti jaunimui susiburti Kauno kapinėse, o susibūrusius išvairinti. Jų metodai, visame pasaulyje puikiai žinomi. Studentus bei jaunimą vaikydavo, mušdavo, grūdavo į mašinas, o po to kišdavo į kalėjimus ir studentus išmėsdavo iš institutų, bet teisės visam gyvenimui studijuoti aukštojoje mokykloje. Bet nekreipdamas dėmesio į pasekmes, jaunimas atkakliai kovojo. Jis kasmet susirinkdavo ir ant nežinomo kareivio kapo statydavo ir degindavo žvakučių eiles. Kiekvienais metais KGB (sovietinės saugumas) savo kovoje, prieš dvasioje užsidegusį jaunimą, vis pavartodavo naujus būdus, priemones, tačiau nepajėgė palaužti atkaklaus lietuvių jaunimo. Pagaliau rado išeitį. Nutarė panaikinti kapines, nežinomo kareivio kapą nugriovė, žemę sulgino ir užsodino dekoratyvine žole. Kapinės įgavo kitą paskirtį. Buvo pastatyti suoliukai ir pavadinta „Jaunimo poilsio parkas“.

Bet nepadėjo ir tai. Nebuvo paminklo, bet buvo vieta, kur jis stovėjo. Ir vėl kiekvienais metais, vasario 16-tąją dieną toje vietoje išsirikiuodavo žvakučių eilės, tarsi vaizduodamos lietuvių kovotojų už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę gretas, kurios visuomet nemulstamai ir nepalaužiamai kovos, iki pasieks savo tikslą. (E)

KHARTOUMAS. — Sudane vykęs aštuonių palestiniečių teroristų teismas perkeltas į aukštesnę instanciją. Palestiniečiai kaltinami trijų diplomatų, jų tarpe dviejų amerikiečių, nužudymu Sudano Saudi Arabijos ambasadoje 1973 m. kovo mėn.

Sovietų Sąjungos ištremtas rusų rašytojas Aleksandras Solženicinas laukia šveicarijoje savo žmonos.

Danijos rinkimai

KOPENHAGA. — Danijoje įvyko savivaldybių rinkimai, kuriuose dalyvavo tik apie 60% blaustuojų. Didžiausia Danijos partija socialdemokratai tegavo rinkimuose 33,2% balsų, kada 1970 m. panašiuose savivaldybių rinkimuose jie buvo gavę 42,9%.

Rinkimuose sustiprėjo naujų partijų atstovai — pažangos partijos ir centro demokratų. Abi jos pasisakė prieš didelių Danijos mokesčių, žadėdamos juos sumažinti.

Sostinėje Kopenhagoje socialdemokratai prarado 9 vietas, o komunistai, kurie anksčiau turėjo miesto taryboje tik vieną atstovą, dabar turės septynis. Kopenhagoje balsavo vos apie 50% balsavimo teisę turinčių piliečių.

AMERIKA LAUKIA BOIKOTO GALO

BEIRUTAS. — Klausimas, kaip arabų valstybės turėtų laikytis Amerikos atžvilgiu, gali sugriauti arabų vieningumą. Sekmadienį Egipte turėjo susirinkti arabų naftos ministrai ir nutarti atšaukti Amerikai taikomą naftos boikotą. Egipto prezidentas Sadatas bandė paveikti kitas arabų vyriausybes, kad jos pripažintų, kad Amerikos užsienio politika pasikeitė ir tapo palankesnė arabams, todėl jis siūlė boikotą atšaukti. Irakas paskelbė, kad jis šią ministerių konferenciją boikotuos, nes nepritaria bandymams sumažinti ar panaikinti boikotą.

Puolė Etiopijos ambasada Maskvoje

MASKVA. — Maskvoje apie 80 Etiopijos studentų puolė Etiopijos ambasada ir tris valandas laikė ją okupuotą, reikalaudami plačių reformų savo tėvynėje. Studentų priimtos rezoliucijos reikalavo, kad imperatorius būtų pašalintas ir teisiškas karas su savo vyriausybe. Monarchija turi būti panaikinta, jos vietoje įsteigiant demokratinę respubliką.

Pačioje Etiopijoje nutrūko valdžios derybos su darbo unionėmis. Kai kurie darbininkai sugrižo į darbus, bet kiti dar streikuoja, siekdami didesnių atlyginimų ir kitų priedų.

Nuogų lakstymas dar plečiasi

WASHINGTONAS. — Praėjusį savaitgalį Amerikos universitetuose dar daugiau išsiplėtė nauja studentų nuogais lakstymo kampanija. Trylika jaunuolių nuogi lakstė ir Paryžiuje prie Eifelio bokšto, tačiau ir jie buvo amerikiečiai iš Illinois universiteto.

Psichiatrai įvairiai aiškina šį naują jaunimo pamišimą. Dr. Jack Smith Čikagoje pareiškė, kad „streaking“ — lakstymas nuogiems — yra tiek pat sveikas kaip auksinių gyvų žuvelių ryšimas ar bandymas į telefoną būdėlę sugrūsti 25 studentus. Vienintelis pavojus, — studentai gali persišaldyti ir gauti plaučių uždegimą, lakstydami be drabužių šaltame ore.

Omahoje policijos vadas Anderson atidengė savo policijos politiką: „Jei nuogos laksto merginos, tai mes tik stebime, o jei vyrai — suimame“.

Susidegino prie Kremliaus

MASKVA. — Sovietų Sąjungoje penktadienį buvo švenčiama Tarptautinė Moters diena. Ta proga viena moteris netoli Kremliaus sienų aplaistė savo drabužius gazolinu ir juos uždegė. Kremliaus sargybiniai greit šoko jos gesinti, vėliau ją įsiimetė į automobilį ir nežinia kur nuvežė. Galima daryti, kad šis bandymas susideginti buvo protestas prieš sovietų valdžios politiką.

GUATEMALA. — Darbininkų unijos, kurios prezidento rinkimuose rėmė opozicijos kandidatą, nutarė streikuoti, nes valdančioji partija „pavogusi“ rinkimų mandatą ir suklajostusi rezultatus. Demonstracijos valdžios policija sklaido ašarinėmis dujomis.

PARYŽIUS. — Buvęs Prancūzijos užsienio reikalų ministras Maurice Schumann buvo priimtas į Prancūzų Akademiją. (E)

Libijos ir Alžiro spauda irgi daug rašė prieš boikoto panaikinimą ir iki paskutinės dienos nebuvo žinoma, ar konferencija Kaire įvyks. Penktos naftos valstybės: Saudi Arabija, Kuveitas, Abu Dhabi, Bahraimas ir Quataras buvo sutikusios atsiųsti savo delegacijas. Buvo laukiama Sirijos ir Alžiro atstovų.

Net ir tų valstybių tarpe, kurios pasisakė už laikysenos pakeitimą, dar nebuvo vienos nuomonės, ar visai atšaukti visus suvaržymus parduodant naftą Amerikai, ar tik sulyinti Ameriką su kitomis Vakarų valstybėmis ir parduoti 15% mažiau naftos, negu prieš boikoto paskelbimą. Svarbiausios naftos valstybės — Saudi Arabijos ministrai šiekas Yamani pasisakė už visišką varžytų atšaukimą. Palestiniečių spauda už tai apkalino šėgą „suamerikonėjimu“ ir pataikavimu Izraelio ištikimiesiems draugai — Amerikai.

Pačioje Amerikoje, ne tik valstybės departamentas, bet ir visi gazolino vartotojai laukė, kad arabai nutars boikotą atšaukti, suvaržymus panaikinti, kad gazolino gamyba vėl padidėtų ir kainos nukristų.

Golano fronte dar nėra taikos

TEL AVIVAS. — Izraelio premjerė penktadienį vakare pranešė Izraelio gyventojams televizijos kalboje, kad Sirija buvo pasirengusi staigiu puolimu atsiimti iš Izraelio Golano aukštumas. Tik žvalgybos budrumas išgelbėjo Izraelį. Šeštadienį tankų ir artilerijos susišaudymas tęsėsi, tačiau pilnos atakos nebuvo.

Kai kurie izraelitai atsigalinai vėl buvo pašaukti kariuomenėn. Stebėtojai mano, kad Sirija prieš derybas su Izraeliu siekia padidinti įtempimą, kad derybos laimėtų daugiau nuolaidų.

Mirė prof. A. Jucys

Fizikos mokslų daktaras prof. Adolfas Jucys š. m. vasario 4 d. mirė Vilniuje (Tiesa, 1974.III.). Jis buvo gimęs 1906 m. Klausė galvos vienasėdyje, Salantų v. Kretingos apskr. 1926 m. baigė Plungės gimnaziją. Išėjęs VDU gamtos - matematikos mokslus, 1931 m. gavo diplomą, buvo paskirtas fizikos katedros laborantu.

Jo darbo sritis buvo teorinė fizika, ir šioje srityje mokslą gilino Anglijoje. 1941 m. Vilniaus Universitete apgynė disertaciją ir įsigijo daktaro laipsnį, buvo paskirtas teorinės fizikos katedros vedėju. 1949—1951 m. savo mokslus gilino Leningrado universitete. Esą paskelbęs per 300 mokslinių darbų. Jis laikomas šiuolaikinės teorinės fizikos pradininku Lietuvoje. Palaidotas Antkainio kapinėse Vilniuje. (E)

LIETUVIŲ KALBOS RŪPESČIAI

Metams pasibaigus ir įžengus į naujuosius, paprastai būna peržvelgiama, kas praėjusiais metais pozityvaus padarė, kur klysta, ko siekia — nepasiekta ir atvirkščiai, kad būtų pasimokyta iš klaidų. Todėl mums, lietuviams, susirūpinusiems Lietuvos laisve ir neatjungiamai nuo to priaugę, gėdos kartos lietuvių, kaip sekmingiau išugdyti joje patvirtą tautinę sąmonę, gerai įsisavinsiu tų kalbą ir papročius, vėla prisiminti ir praeitų metų padarytą pažangą.

Dabar, kada lietuvių kalba nenuginčijamai tapo pripažinta esanti seniausią pasaulio ir to sudomino kiltaučius mokslininkus, mums, svetur gyvenantiems lietuviams, svarbu yra išlaikyti ją gryną, savitą, ko vis dar negalime atsiekti. Labiausiai toje srityje turėtų būti akylūs lituanistai mokytojai, spaudos žmonės, o taip pat ir paskaitininkai, radio bei televizijos pranešėjai. Jų klausosi vaikai ir jaunuoliai ir į ką iš mažens įpranta, sunkiai duodasi atitaistyti ir suaugus.

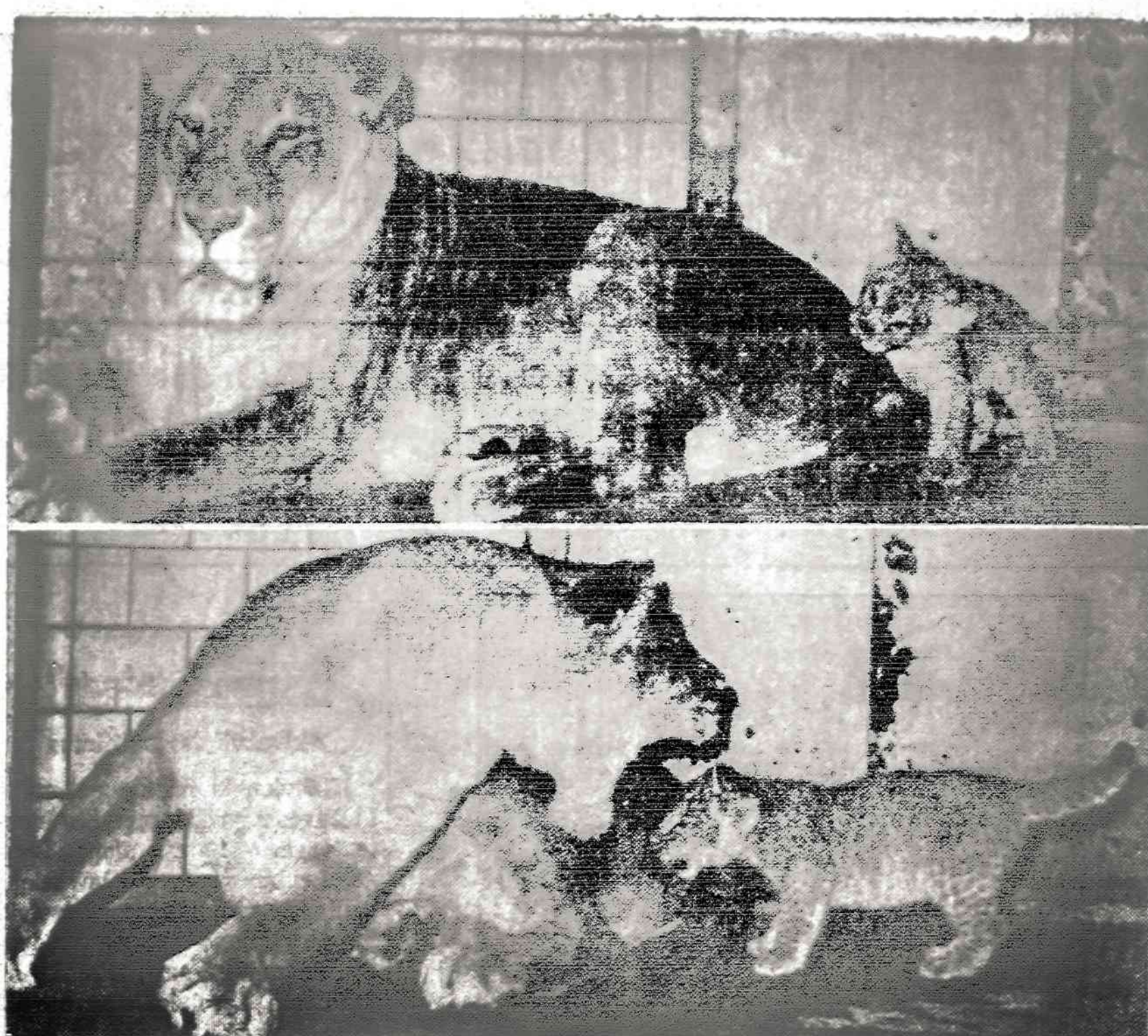
Todėl džiugu yra kartas nuo karto laikraščiuose skaityti pastabas ir net papeikimus už kalbos darymą žodžių ir spaudose, su klaidų nurodymu. Toks pavzdys gali būti 1973 m. liepos 30 ir rugpjūčio 1 d. d. Naujienose išspausdintas straipsnis: "Konveksinės grupės introduksinimas", kur autorius, pasirašęs trimis raidėmis S. T. B., pirštu prikišamai nurodo prasišaukimus net su paprasčiausiomis gramatikos taisyklėmis, nekaltant apie sakinių

se nelietuvišką žodžių samplaiką ir fonetiką. Ir tai spaudos bendradarbių, neva žurnalistų rašytų.

... "Podarogift, Inc" skelbime, rašo autorius, randame "Žiguli automobilis". Juk nėra šios Paryžiaus? Kodėl būtina viską perkošti per anglišką — amerikietišką košuvą? Pastaba labai teisinga. Stebėtis reikia, kodėl lietuviai, turėdami rades atitinkančias rusų kalbos garsus kaip ch ar f, rašydami rusiškas pavardes Chruščev, Sacharov, Fadejev ir sulietuvindami jas prikerę galūnę as, rašo Krushevas, Sakharovas, Phadeyevs. Tarp to sudomino kiltaučius mokslininkus, mums, svetur gyvenantiems lietuviams, svarbu yra išlaikyti ją gryną, savitą, ko vis dar negalime atsiekti.

Rašinio pabaigoje autorius pats "išsifrazo" savo pasirašytus inicialus S. T. B. — tai šaukiančiojo balsas tyruose. Galima patikėti, nes jau eilė metų, kad ir retkarčiais, pasirodo kritiškos pastabos laikraščiuose, bet pažanga atsilaidavime nuo slaviškų ir germaniškų įsibrovėlių į lietuvių kalbą dar nedidelė. PVz., žodis trumparegis, naujodaras Nepriklausomybės laikų, vėliau bandytas pakeisti į artiregis — vistiek pasilieką tas pats vokiškas Kurzsichtig. Gi turtingoje lietuvių kalboje iš seno turime spirtius; menkai matantis (tik sau taką) yra žlibas.

1973 m. rugpjūčio 3 d. Naujienose skyrelyje "Atsiųsta pa-minėti" aptariamos klaidos Juozo Slavėno Australijoje išleistose apsakymeliuose priaugę, nekaltant apie sakinių

Brooklyno zoologijos sodo liūte "Goldie" sausio 14 d. pagimdė pirmą sūnų "Sonny", kuris praėjusią savaitę pirmą kartą buvo parodytas publikai. Visiūtinėje nuotaukoje "mama" kantriai perneša sūnelio išdykavimus, tačiau apatinėje ji neteko kantrybės, kai "Sonny" ėmė kęsti jai į uodegą ir liūto balsu suriko — "Sarapi!"

Pasirašęs (Sks) savo šio leidinio apžvalgą paskirsto į penkis skirsnius.

Formų skirsnyje "kišeniai dideli" teisingai ištaisyta į kienės didelės. Lygiai gražu, kad jau beveik prigijusi forma moteriškos giminės "akys idubė" ištaisyta į idubusis. Tik norėtusi sutikti su pataisa sakiniui: "Atrodo krepšys turėjo būti sunkus". Pagal autorių reikėjo: "Atrodo, kad krepšys turėjo būti sunkus".

Lietuvių kalba mažiausia yra reikalinga junginių kad, ar, kuris, pvz.: Kad būčiau žinojęs, to nebūčiau padaręs. Teisingiau — žinodamas to nedarėčiau; arba — maniau, kad jis yra geras žmogus. Lietuviškai: maniau, kad esant geru žmogui. Apsipratusiems su slavišku tokiu įnagininko linksnis gali atrodyti netinkamas. Vis dėlto tai yra lietuviškas stilius.

Visuose penkiuose skirsniuose minėto (Sks) leidinio yra daug ir naudingų pamokymų.

Štai ir vėl rugsėjo 20 dienos 1973 m. Naujienų laidoje skaitome "Mūsų spaudos juokai". Matomai tūlas lietuvis, būdamas jautrus kalbos taisyklių pažeidimams spaudoje, pasi juokdamas tikėjosi labiau atkreipti rašėjų ir skaitytojų dėmesį.

Vienas pavyzdys iš šio straipsnio toks: "Vašingtonas. — Senatas 76 balsais prieš 6 pirmą įstatymą, kuris draudžia televizijoje nerodyti sporto žaidynių, jei jos vyksta tame mieste, kur yra televizijos stotys. Atseit, turi rodyti. Toliau tame skirsnyje rašoma: — Profesionalinių sportų rungtynėse klubo vadovybės buvo išsūpinusios, kad rungtynės nebūtų televizijoje ir žmonės būtų verčiami eiti į stadionus, mokėti pinigų.

Mes, senesnieji, jei užkliūva toks kalambūras — draudžia nerodyti, toliau skaitydami suvokiame, kas norėta pasakyti. Tačiau jaunimas paskaitęs supras tiesioginiai. Taip pat ir tai, jog draudžiama lenktyniauti televizijoje. Ar ne juokai? Gi autorius, patilavęs iš spaudos šitoki pranešimą, klausia: — Ar jūs suprantate visą tai? Aš bent nesuprantu.

Kitame skirsnyje atrodo, kad ir pats straipsnio autorius L. T. yra kiek suklydęs. Jis rašo esą žodžių "pasigendama" visada išreiškiamas tam tikras nepasitenkinimas, nusiminimas, arba net liūdesys. Su tuo sutikti negalima. Šį žodį vartojame ta prasme, kaip kad parašyta ir Dabartinės kal-

bos žodyne (Baltikio redakcijoje): gėdinti — klausyti, teirautis, pasigesti kokio daikto.

Šiaip visuose aukščiau minėto straipsnio paragrafuose yra vykusiai iškeliamas kai kurių spaudoje rašančiųjų nepatirtumas ir nemokšiskumas. Vien dėl tokių straipsnių visi spaudos bičiuliai, tėvai ir mokytojai turėtų skaityti Naujienas.

"Laisvoje Lietuvoje" taip pat randame įspėjimus rašėjų vėms dėl nežmoniškų savų minčių ir teizių dėstytojų, kaip kad 1973 m. rugpjūčio 23 d. laidojo pasisako J. Tolimėnas straipsnyje "Visiems reikia virvagalių" ir rugsėjo 20 d. rašo Kazimieras Baltukaitis "Jei visus reikia mušti, kas bus egzekutorius" straipsnyje. Bet ir po išsamaus p. Tolimėno išaiškinimo, kaip turi būti moteriškos giminės dalyvių galūnės rašomos, dar ir 30 pusečio laiko š. m. vasario mėn. viename dienraštyje skelbime apie restorano paslaugą, skaitome: "...prityrę šeimūninkės... paruošia... o jos tikrai yra prityrusios.

P. Tolimėnas minėtame straipsnyje paduoda šešis pavyzdžius. Jų trys pirmieji: 1) Nuolatinės agitatorių brigados dirba išsijusiose — turi būti išsijusios. 2) Moterys juodom skarelėm galvas apsigaubę — turi būti apsigaubusios. 3) ...trys sesutės Drutytės... atvykę iš Anglijos — atvykusios.

O juk savaime galėtų būti kiekvienam aišku, jeigu moterims dalyvių galūnės vienas kaitoje nuo vyriškųjų skiriasi, tai ir daugiskaitoje skirtingos.

Iš abiejų "Lais. Liet." tilpusių straipsnių, tiek rašantieji į spaudą, tiek į skaitantieji galėtų pasimokyti, jeigu rimtai rūpėtų savosios kalbos grynumas. Abu straipsniai, berods yra poleminiai. Tokie daugiau pasako, kad ir yra kilę per nesuvokimą kito minties, lik paviršiumi perbėgant laikraščio skiltis akimis, ar ir dėl painaus rašymo, vartojant netikslūs išraiškimus.

Siekiant lietuvių kalbos grynumo ir kasdieninėje naujų apyvokos kalboje negalima nepaisyti posakių, daiktų pavadinimo ir kt., nežinint kaip buvo girdėta tėvų bei močiutės pasakoma slaviškų kalbų įtakoję.

Mes, lietuviai, kaip taisyklė nešiojame drabužį. Tačiau drabužis nėra nešiojamas, bet dėvimas. (Geros medžiagos švarką ilgai dėvėsi; nodėvėtas metamas šalin). Kepurė ant galvos yra maunama, avalinė

Krupavičius penktadienio vakaronėje

Kovo 1 d. 8 v. v., penktadienį, Jaunimo Centro kavinėje kultūrinę vakaronę pradėjo to vakaro iniciatorius ir vienas iš rengėjų, prof. dr. Balys Palokas, dėkodamas dalyviams už gausų atsilankymą bendrai spresti rimtą reiką, pranešdamas, kad to vakaro tema yra "Krupavičiaus paminklo projektas architektūros ir meno atžvilgiu", pakvietė Stasį Rauckiną, komiteto vicepirmininką, praversti pasikalbėjimą.

Jis perskaitė kalbėtojų eilę, kad galima būtų suvokti, kiek kiekvienas galėtų kalbėti, kad per daug ilgai neužsistėtų. Kun. Vyt. Bagdonavičius, konkurso komisijos pirmininkas, kalbėjo trumpai bendrai apie kapus ir paminklus. Antras kalbėjo architektas Masiulis, jūrų komisijos pirmininkas, papasakojo eigą, kaip iš dvilikos atsiųstų projektų išrinko patį tinkamiausį, architektų Muloko ir sūnaus projektą. Arch. Mulokas ilgesnėje kalboje aiškino, kodėl jis tokį projektą sukūrė ir ką jis turi atvaizduoti. Inž. A. Rudys, garbės komiteto narys, apibūdė galimybes parinktą projektą įvykdyti.

Toliau turėjo progos kalbėti kiekvienas dalyvis tiek dėl parinkto projekto, tiek dėl visų konkursui atsiųstų projektų, kurie buvo išstatyti parodai. Poetas K. Bradūnas pasigedo ant kapų ir visur kūrė šiame krašte medinių kryžių, tokių, kokie buvo statomi Lietuvoje. Prieš kiek laiko jis kėlė tą reiką ir spaudoje, ir siūlė "Dainavos" stovyklavietėje atkurti kryžių kalną, koks buvo netoli šiaulių ir kurį okupantai, nekęsdami ir persekiodami tikėjimą, įnirše sunaikino tą kryžių kalną. Atkūrus

tokį kalną, ir pravažiuojantiems būtų atrakėja ir noras sužinoti, kodėl toks ypatingas kalnas čia atsirado. Deja, anot Bradūno, jo iškelto projekto niekas nepradėjo iki šiol vykdyti. Arch. Mulokas paaiškino, kad ant kapų medinių kryžių statyti čia neleidžia kapų administracija todėl, kad perbrangi jų reikalinga priežiūra ir kad jų amžius per trumpas. Vertingiausia to vakaro kalbą pasakė prof. Mečys Mackevičius, nušviesdamas, kas yra vėlonis prel. Mykolas Krupavičius kaip asmuo, kunigas, visuomenininkas, politikas, bei koncentracijos stovyklos dalyvis, ir kokio paminklo vėlonis yra nusipelnęs. Deja, tokio paminklo projekto niekas nesukūrė ir komisijai neatsiuntė, bet kalbėtojas užgrybė atrinktąjį projektą.

Kiti kalbėtojai, kaip Regis ir Gulbinskas, pasipasakojo savo patyrimus su kapų administracija, o Petras Špetyla pageidavo, kad paminklas būtų, kaip galima greičiau pastatytas. Pabaigai Dr. Juozas Meškauskas, centrinio komiteto pirmininkas dėkojo visiems kalbėtojams už pareikštas naudingas mintis, į kurias, paminklo statant, būtų atsižvelgta, kaip pat ir visiems gausiai atsilankiusiems dalyviams, (visos vietos buvo užimtos), ir kvietė pagal savo išgales ir lėšomis prisidėti prie projekto įvykdymo.

Nors vakaronė užsitęsė ilgiau negu buvo numatyta, bet oficialiai daliai pasibaigus, dalyviai vis dar neskubėjo išsiskirstyti, bet dar ilgokai dalinosi mintimis ir apžūrino komisijai atsiųstus projektus, kuriuos parodai paruošė Kazys Grina ir dr. Balys Palokas.

B. V.

DEDES SERNO GYVENIMO BRUOZAI

RA GERIAUSIA DOVANA

Vysnėjusi Amerikos lietuvių Juozas Adomaitis "Dede Serna" asmeniška pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir laisvą jo paskaitų Dada. Jie gali paskatinti gražiai surasytą Dede Serno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykę lietuvių gautų žiemą ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Ruko parašytą "Vienišo žmogaus gyvenimą — Dede Serno gyvenimo bruožus. Jie pradijusius kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunuimui, rasytojo Antano Ruko lengvas, vaizdas, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išvykusių lietuvių gyvenimu ir jų kietą ideologinę veiklą.

Antanas Rukas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis Serno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 208 psl., kaina 2 dol.

... NAMA NAUJENŲ ADMINISTRACIJOJE

NAUJENŲ VAJUS JUBILIEJINIAIS METAIS

PADVIGUBINTI SKAITYTOJUS

Pirmųjų dviejų vajus laikotarpį tiksliai — talkos būdu nugalėti sunkumus nepastovios ekonomijos bei nepalankių sąlygų laikotarpyje ir pasiroditi bei telkti jėgas tolimesniems darbams — daugelio skaitytojų bei tautiečių buvo teisingai suprasti ir įvertinti.

Paskelbus vajų, ne tik dovanos, bet ir teigiami atsiliepimai, atgarsiai ir padėtiniai kėlė geras darbo nuotakas, dargi draugiškai kitus mąstant. Visa tai buvo nepaprastai teigiamas reiškinys. Jie suartino skaitytojų tarpusavyje ir sustiprino ryšius su bendradarbiais ir darbuotojais, taip pat sutelkė naujų jėgų, žinios ir žinutės apie tolimesias vietas ir jose esančius asmenis buvo tarsi rankų paspaudimai juntant ir rodant lietuviškos gynybės bei meilės spaudai pulsą, sudarant grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išvykusių taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškų reikalų renesanso.

Todėl šiais jubiliejais metais, švenčiant 80 metų sukaktį, Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir visus lietuvius pasiekti pirmųjų platintojų ir pirmųjų skaitytojų pavyzdžiais suaktyvinti pastangas ir bendromis jėgomis pasiekti sunkų, bet įmanomą tikslą — PADVIGUBINTI NAUJENŲ SKAITYTOJUS.

Gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas skaityti.

Chicagoje ir Kanadoje Naujienos metams — 24,00, pusė metų — \$13,00, trims mėnesiams — 7,50, vienam mėnesiui — \$3,00. Kitose JAV vietose metams — \$22,00, pusė metų — \$12,00, vienam mėnesiui — \$2,50. Užsienio — \$25,00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Siunčiu..... dol.

☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskaičiusiam naujam skaitytojui.

☐ Užsaku Naujienas savo..... kaip dovana..... progą.

☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu ankščiau, kad jums neeriktų siųsti raginimo.

☐ Vajaus progą prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis susipažintų.

PAVARDE IR VARDAS

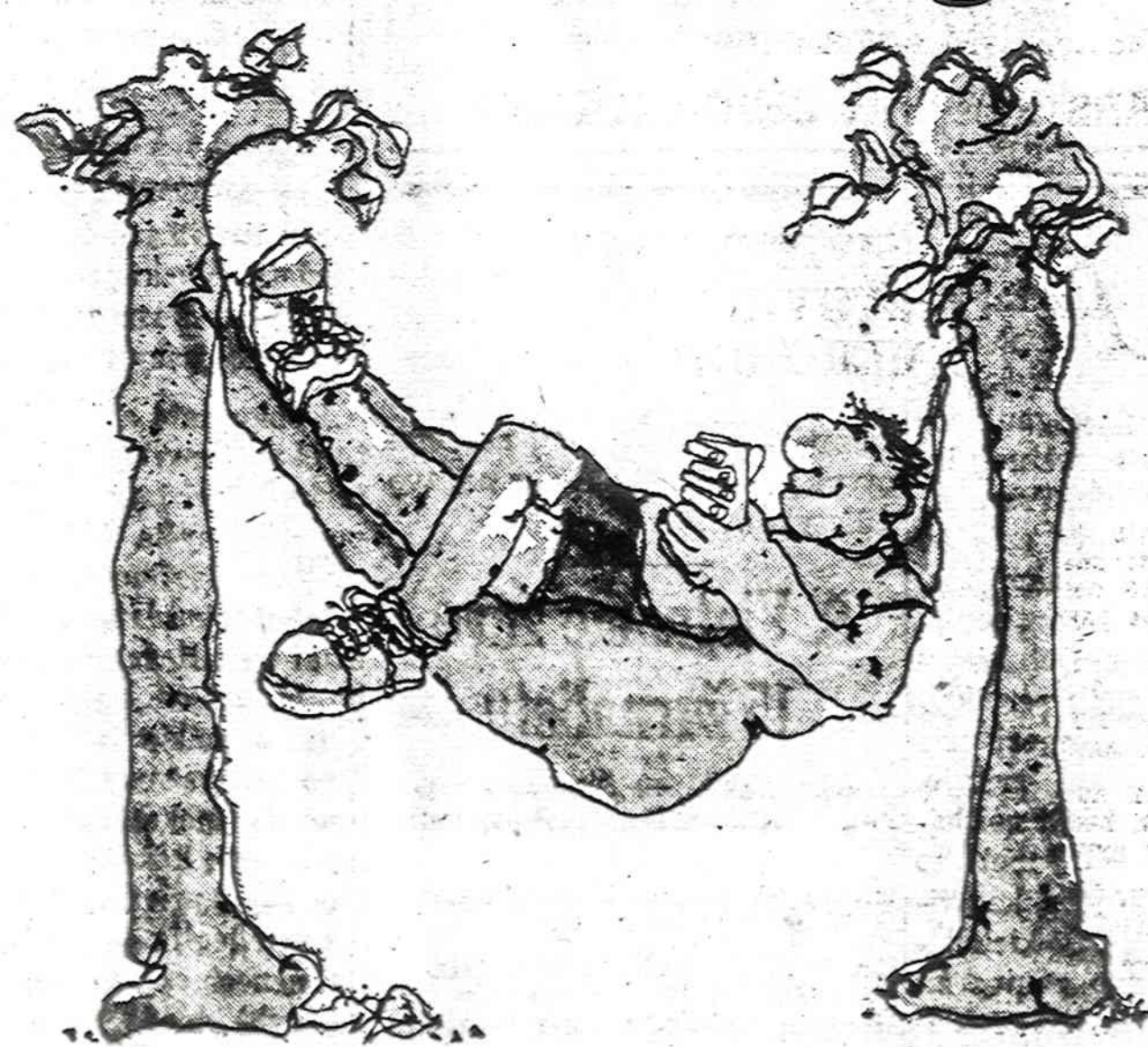
ADRESAS

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

Parašas

No Sweat Savings.

Sometimes the hardest work of all is trying to save a few extra dollars. Those everyday necessities just seem to eat up your paycheck until there's nothing left to tuck away for the future.

But there is an easy way to build a nest egg. The Payroll Savings Plan. Just sign up where you work, and any amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's so simple, you almost forget your money's there working for you.

And, pretty soon, you'll be surprised at how your savings have grown. The Payroll Savings Plan. Takes some of the perspiration out of planning ahead.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years. Now it's time to pay \$100 interest when held to maturity. And if you're not ready to cash in, you can sell your bonds at a profit. So, take the time to sign up today. And let your money work for you.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Department of the Treasury and the Advertising Council.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, ILL. 60608

BEVERLY SHORES ATEITIS

Vasario mėn. 28 d. numeryje buvo kažieno straipsnis apie šį miestelį. Skaitant atrodo padėtis nekokia. Iš tikro yra daug geriau.

Prieš įsteigiant 1966 m. Indiana Dunes National Lakeshore parką, miestelis turėjo arti 2,400 akrų ploto ir netoli 500 pastatų. Parką įsteigus, likęs miestelis yra iš visur apsuptas parko ir vadinamas "island", sala su 266 namais ir beveik 660 akrų ploto. To parko apsupti dar mažesnio ploto miesteliai, Ogden Dunes ir Dune Acres, bet jie nebeįsijungia. Saloje kasmet statomi brangūs namai, iš to miesto valdžia daugiau mokesčių gauna. Administracija išsiverčia gaudamomis pajamomis.

Tiesa, kad miestelis turi 68 mylių kelių, kurie yra ne tik saloje, bet ir parkui priklausančioje žemėje. Dalis tų kelių neįnaudojami arba mažai vartojami ir nereikalinga daug išlaidų. Jokių kelių perkurtimų nėra kaip ten buvo pasakyta. Kelias būna perkirtas, jei jis yra išardytas ar uždarytas. Privati ar valdžios nuosavybė šalia kelio nėra kelio perkirtimas.

Derby av. nusauginimo kana-

las ir tiltas buvo pernai pataisytas Porter County išlaidomis. Taipgi pernai labai puikiai pataisytas Beverly Drive nuo Broadway iki Michigan City. Kainavo 52,000 dol.; ¼ dalį apmokėjo miestelis, o ¾ davė Indianos valstybė.

Broadway ir paežerės kelias Lake Front Dr. (seniau Lake Shore Road) yra pagadinti akmenimis vežančių trokų, bet šiemet bus pataisytas. Sutvarkymui gauta 56,250 dol. iš kontraktoriaus, kuris akmenimis tvarko griaujamą ežero pakrantę.

Aukštas ežero vanduo griovė parkui priklausančią paežerę ir miestelio kelią, taipgi keli namai sužaloji, o kitiems buvo pavojus. Dabar kelias ir paežerė bei namai apsaugoti eile akmenų 15-20 pėdų pločio ir 5-10 aukščio, kai kur buvo reikalinga — toliau nuo vandens, mažesnė eilė, o prie vandens didesnė. Šis darbas greit bus baigtas. Federalinė valdžia čia išleis apie 3 milijonus dol. Reikia tik džiaugtis, nes dabar bus saugu, nebeįsigras kelių.

Paežerės paplūdimiai vietomis platus, kitur siauri, o kiek toliau už Lake Shore Conty Rd. paplū-

dimio šiuo metu visai neliuko. Paplūdimiai kasmet keičiasi, kaip kad ir po didesnių audrų. Iš siauro pasidaro platesnis ir atvirkščiai. Akmenys, kur tolau nuo vandens su laiku bus smėliu apnešti. Priėjimai prie ežero bus kontraktoriaus padaryti, o jei kas norės ties savo namu turėti priėjimą prie ežero, teks pačiam kuo nors tuos akmenis pridengti.

Ne kongresmanas Raush apklausinėjo gyventojus, bet dabartinė miestelio valdžia, kuri prieš rinkimus buvo pasižadėjusi atsiklausti kiek "salos" namų savininkų nori būti įjungti į parką ir kiek ne. Rasta 80% norinčių parko. Neseniai administracija pasiuntė raštus U. S. Congress ir Dep. of Interior, kad dauguma nori parko.

Apie kokią ginčą tarp Town Board ir parko pareigūnų rašytojas kalba dėl miestelio ateities, jei Town Board taikosi prie daugumos noro sunaikinti miestelį įjungiant į parką?

1971 metų Rausho projektas plėsti parką negavo eigos. Pernai vėl įnešė kitą bilį HR3571, o senatė S820. Projektas numato padidinti parką 5,300 akrais įvairiose vietose, įskaitant ir Beverly Shores "salą", kuri įvertinta arti 24 milijonų dol., gi už visą projektą valdžia išleis 56,562,000 dol.

1973 m. gruodžio mėn. buvusiam Interior Dept. apklausinėjime Departamento pareigūnai pareiškė, kad jie rekomenduoją padidinti parką pridėdami tik 944 akus, kurie kainuos 10,055,000 dol. Beverly Shores salos jie nerekomenduoją, nes perbrangu. Dept. of Interior valdo parkus; reikia manyti, kad tik tiek ir bus padidinta. Žinoma, Kongrese bus svarstomas viso ploto klausimas.

Dauguma miestelių pradeda iš nieko, auga ir išsilaiko, bet esą sala negalinti išsilaikyti. Tai yra tik propaganda grupės žmonių, kurie nori labai gerai pasipinigauti.

Labai aktyvūs yra Beverly Shores žydai, kurie deda įvairias pastangas, kad tik padaryti "geštelį". Prie jų prisideda ir kiti. Tas geras biznis toks: pav. 40,000 dol. vertės namą parduoti paskui už 60,000 dol. Tada tą namą vėl sau išsinuomotų (lease back) 25 metams atskaitant po 1% metams nuo tų 60,000 dol. Tai sudaro 15,000 dol., kurie atskaitomi tuojau. Reikia, parduoti namą ir turi 45,000 dolerių kišenėje ir gyvenk dar 25 metus. Štai kas varo iš proto tuos neva norinčius parko, bet iš tikrųjų tik pinigų! Kiti tikisi už savo namus gauti net dvigubai!

Bet mažuma galvoja kitaip. Jie nori būti savininkais ne nuomininkais. Niekas negali būti tikras tuo leaseback, nes parko įrengimų projektavimas gali tave išvartyti anksčiau, jei jiems bus reikalingas. Negali būti tikras ar begalėsi gyventi kai padarys didelius parkinimo lotus parko lankytojams, kai privažiuos ne tik gerų, bet ir visokių trukmą-darių baltų ir juodų, eis prie ežero ir po miškų.

Kodėl negyventi šioje puikioje vietoje saugiai ir ramiai? Kam paneigti galimybę gyventi, jei esi jaunas, visą savo amžių, kodėl vaikui čia negalėtų gyventi? Švarus oras, kopos, miškai,

Nenuilstamai rūpinasi Simu Kudirka. Robert P. Hanrahan, Illinois atstovas JAV kongrese, atsiuntė Altai laiška, kur pažymi, kad jis Simo Kudirkos išlaisvinimo reikalu kalbėjo su Valstybės departamentu, rašė Jungtinėms Tautoms, Sovietų Sąjungos vyriausybei, ragino kitus kongreso atsto-

vus remti šį reikalą ir kartu su 56 kitais kongresmenais pasiūlė rezoliuciją Kudirkos išlaisvinimo reikalu, pasiryžęs ir toliau tuo rūpintis. Jis skatina, kad lietuviai rašytų savo senatoriams ir kongresmanams tuo reikalu. Pa-veiksle atsaovs Hanrahan kalba su sekretorium H. Kissingeriu.

Romas Kalanta

Antraštė "Romas Kalanta" su jo atvaizdu laikraštyje Daily Clintonian įdėtas 76 eilučių straipsnis, kurio autorius pasirašęs Joseph Girdvainis, adresu 1144 North 7th Street, Clinton, Indiana 4742.

Straipsny aprašyta kaip 1972 metų gegužės 14 dieną Kaune susidegino jaunas lietuvis studentas, aukodamas savo gyvybę Lietuvos laisvei ir protestuodamas prieš nebaigiamą okupaciją.

Aprašęs susideginimą ir Kalantos paskutinius žodžius "Aš noriu mirti už Lietuvą!", didelės demonstracijos Kaune ir žiaurų numalšinimą, panaudojant kariškais lektuvais atgabentus papildomus enkavedistus

būrius, Girdvainis daro išvadą, kad tai yra viena iš priežasčių, dėl ko sovietams taip labai rūpi Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija, kuri legalizuotų Sovietų Sąjungos Antrojo Pasaulinio Karo metu padarytus užgrobus ir užant spauduotų pavergtųjų Rytų Europos tautų dabartinį likimą.

Girdvainio laiškas — straipsnis savo gyvenamojo miesto laikraštyje yra skatinantis pavyzdys, kad ir kiti plunksną valdančieji lietuviai panašiai ko daugiau rašytų Amerikos spaudoje. Kiekvienas naujas žodis laisvoje spaudoje apie komunistų imperijos agresiją ir įvestą vergiją padeda laisvojo pasaulio žmonėms plačiau pažinti kas yra komunistinis imperializmas, ir

prisideda prie laisvojo pasaulio nuomonės aktualėjimo, kad Lietuva ir kitos pavergtos tautos turi būti išlaisvintos.

Pranašauja San Francisco smarkų žemės drebėjimą

Chicago's Daily News mokslinis redaktorius Arthur J. Snider praneša iš San Francisco, kad du mokslininkai geografas prof. Martyn Bowden ir Robert W. Kates iš Clark universiteto, Worcester, Mass., pranašauja artėjantį San Francisco žemės drebėjimą, kurs galis būti didžiausias Jungtinių Valstijų istorijoje. Lyginant ateinantį drebėjimą su 1906 metais įvykusių, jo didumas galima spręsti iš to, kad tuomet gyventojų buvo 400,000, o dabar yra daugiau kaip 700,000. Nuostolių tuomet būtų keli šimtai milijonų dolerių, o dabar galį būti nuo 3 iki 6 milijonų...

Tačiau pradėti bijotis patariama dar neskubėti, nes kaip U. S. geofizikas I. C. Pakiser-sako, tas drebėjimas nukeltinas gerokai į antrą 21 šimtmečio pusę.

23 KILOMETRUS KELIAIS

Helsinkio universiteto studentas V. Kempis suilažino su draugais, kad keliais nueis 23 kilometrus. Tas išvermingas sugebėjimas laimėjo lažybas, eidamas dieną ir naktį sniegu nuklotais laukais ir keliais. Susikrūvinę kėlius, nušalo rankas ir prisipazino, kad daugiau tokio žygio neįatliktų net ir verčiamas.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/4% a year

EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD

CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President

Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

SLA

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraus-tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvy-bės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIE-NIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment In-surance, kad jaunulis gautų pinigų aukštojo mokslo studi-joms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme-nims, rekomenduojama LIETUVIŠKŲ KLUBŲ ir draugijų na-riams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 i metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės i kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas Informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

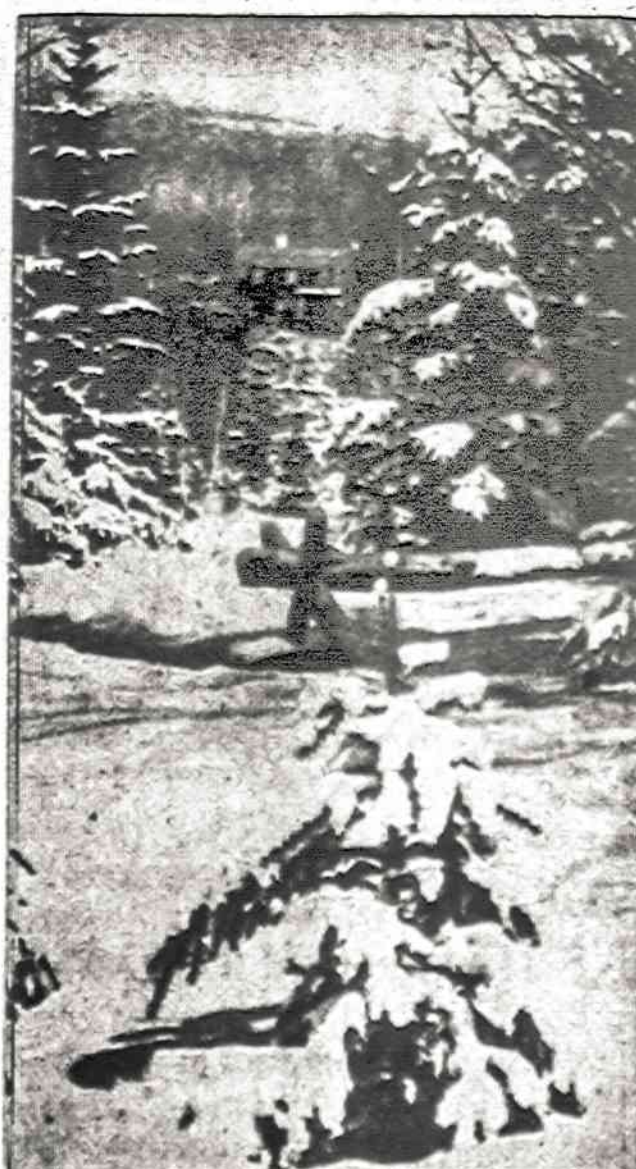
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-delius darbus. Pirma, jie padeda Jums pa-siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkęs ben-druomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė-nesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

Leonas Valiulis

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitosse JAV vietose:	
metams	\$25.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
Metams	\$25.00
pusei metų	\$14.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Naufijos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-4100.	
Pilnais reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Brežnevui reikalinga Amerikos parama

Leonidas Brežnevas, Sovietų Sąjungos komunistų partijos pirmasis sekretorius, praeitais metais grįžęs iš Amerikos savo artimiausiems bendradarbiams aiškino, kad rusai gaus didelę JAV ekonominę ir techninę paramą. Jis buvo įsitikinęs, kad JAV biznierių ne tik duos komunistinei valstybei bilijoninius kreditus, bet amerikiečiai pasisų Sovietų Sąjungon inžinierius, kurie pastatys rusams didžiausius trąšų fabrikus, ir praneš paslaptis, kaip pagaminti nelimpančius ir netrukstančius elektroninių mašinų kaspinus, kurie neužsiliepsnos didesniame karštyje ir nesusitrauks dideliame šaltyje.

Brežnevas, matyt, pats nekėpė dėmesio į prezidento Niksono pastabą, kuri sovietų diktatorių įspėjo apie aprėžtą Amerikos prezidento galią. Prezidentas, patarėjų raginamas, prižadėjo didelę paramą, bet jis pastebėjo "jeigu kongresas sutiks". Prezidentas net patį Brežnevą supažindino su įtakingais kongreso atstovais ir praneš su jais pasikalbėti ir juos įtikinti "taikiomis Sovietų Sąjungos intencijomis". Prezidentas Brežnevui prižadėjo, bet senatorius Henry M. Jackson gerokai apkarpė prezidento sparnus. Senatas sutiko leisti prezidentui plačią prekybą su Sovietų Sąjunga, jeigu Kremliaus valdovai pripažintų pagrindines piliečių teises Sovietų Sąjungos gyventojams ir leist ir jiems laisvai išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos. Kremliaus rėksniai pradėjo šūkauti, jog tai "įsikišimas į Sovietų Sąjungos vidaus reikalus", bet Brežnevas kiekvieną mėnesį išleisdavo kelis šimtus žydų. Kad Sovietų Sąjunga žiauriai ir akiplėšiškai kišasi į Lietuvos, Latvijos, Estijos, Gudijos, Ukrainos, Lenkijos, Gruzijos ir visos eilės Azijos tautų vidaus reikalus, tai Kremlius ir klausyti nebenori.

Iki šio meto valstybės sekretorius Henry Kissinger nesikišo į senato sprendimus, bet praeitą savaitę jis jau patarė senatoriams "taikyti Sovietų Sąjungai pačias lengviausias prekybos sąlygas". Valstybės sekretorius, pajėgęs sutaisyti egiptiečius su izraelitais, nori, kad Sovietų Sąjungai būtų teikiami kreditai ir teikiama techninė parama. Iš Maskvos ateinančios žinios sako, kad pats Brežnevas stipriai nesijaučia. Griežtos užsienio politikos šalininkai gali Brežnevą išvesti iš pirmo partijos sekretoriaus pareigų ir paskirti Stalino linijos šalininką. Pats Brežnevas, išsiskaitęs į senato nutarimą leisti Amerikos bendrovėms duoti penkių bilijonų dolerių kreditus Sovietų Sąjungai, nepatenkintas. Pats Brežnevas, norėdamas apsaugoti savo kailį, jau yra daug atsargesnis. Jis abe-

joja, ar prezidentas Niksonas, iš viso, pajėgs kada ateityje praeitais metais duotus pažadus išpildyti. Viskas pasikeistų, jeigu vietoj Niksono, krašto prezidentu taptų įtakingiausias demokratų partijos vadas sen. Jacksonas. Šiuo reikalu gana pastabus tarptautinės politikos komentatorius Victor Zorza šitaip rašo:

"Ponas Niksonas vis dar nori aprėžti modernių ginklų gamybą, prekybos ir didesnių ir geresnių SALT II susitarimų. Bet sovietų vadai turi turėti galvoje, kad prezidento Niksono pozicija namie nėra tokia stipri, kuri leistų jam savo tikslo pasiekti. Tai reiškia, kad Kremlius turėtų laukti 1976 metų rinkimų, kada vėl galėtų pradėti pasitarimus su prezidentu, galinčiu pildyti pažadus. Bet jei prezidentu būtų Jacksonas, ar kitas panašių pažiūrų — o tokią galiąmybę Kremlius rimtai privalo svarstyti — tada tos nuolaidos J. A. Valstybėms, kurias sovietų vadai įsivaizduoja yra padarę, niekuomet nebus tuo pačiu atlygintos". (The Chicago Sun Times, 1974 m. kovo 9 d., 28 psl.).

Iki šio meto Kremliaus valdovai jokių nuolaidų nepadarė. Zorza klysta, jeigu jis taip galvoja. Brežnevas pasakė, kad jis panaikins "šaltąjį karą". Jeigu Stalinas "šaltojo karo" būtų nepaskelbęs, tai Brežnevui būtų nereikėję jo atsaukti. Stalinas, pradėjęs vykdyti "šaltąjį karą", tikėjosi užvaldyti visą Europą, bet Trumano paskelbtas Marshallo planas Staliną sustabdė. Brežnevas žino, kad Vakarų Europos pavergimas šiandien neįmanomas. Brežnevas taip pat žino, kad Vakarų Europa padarė didelį progresą, o Sovietų Sąjunga per paskutinius 30 metų atsiliko. Ji gali žengti pirmyn tikėtai su Amerikos kreditais ir technine parama. Tokia parama reikalinga Egiptui, Abisinijai, Sudanui ir kelioms Pietų Amerikos valstybėms. Jeigu Sovietų Sąjunga grįš prie Stalino politikos, tai ji bus priversta dar smarkiau spausti krašto gyventojus. Darbininkai, netekę kantrybės, gali pasekti lenkus ir pradėti svilinti komunistų partijos centrus, kaip jie tai padarė Šetinė ir Gdynė.

Sen. Jacksonas mano, kad Artimųjų Rytų reikalai nėra tvarkomi reikalinga eile. Senatorius patarė prezidentui pirma pasiekti taikos Artimuose Rytuose, o vėliau tvarkyti Suez kanalo reikalą. Jis pataria neleisti karo laivams, įskaitant Amerikos ir Sovietų Sąjungos karo laivams, naudotis Suez kanalu. Svarbiausioji sovietų laivyno bazė yra Juodojoje jūroje. Sovietų valdžia nori įsitvirtinti Artimųjų Rytų vandenys. Dabar sovietų laivams tenka plaukti 11,000 mylių, kad pasiektų Persijos įlanką, o Suez kanalu jiems būtų tik 3,000 mylių. Rūsų prekybos laivai galėtų naudotis Suez kanalu, bet karo laivams turėtų būti uždrausta ir juos įplaukti. Tuo tarpu dabar egiptiečiams atiduoti abu Suez kanalo krantai, o Sirija, rusų apginkluota, ir toliau tebeplūdina žydų laikomas pozicijas. Sadatas siekia taikos, tuo tarpu kiti arabų vadai pranašauja naują karą.

Kaip be sovietų paramos Pietų Vietname nebūtų tęsiami puldinėjimai, taip be paramos Sirijos karo vadai neardytų paliaubų. Kissingeris klysta, jeigu jis mano, kad dar didesnės nuolaidos apsimintų sovietų imperijos valdovus. Toks Kissingerio elgesys būtų pateisinamas tik tai tuo atveju, jeigu jis planuoja karo vadų aistras nukreipti į Aziją.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

IŠEIVIO DALIA

Rašo JUOZAS KAPACINSKAS

13

Pagalvoji ir apie save. Juk bus taip ir su tavim. Ar tuks ateiti laikas, kada ir tu nukeliausi ten, kur anie nuklavo, nieko su savim nepasiimdami, išskyrus savo vardą.

Pomirtinių gyvenimu galima tikėti ar netikėti, bet negalima netikėti, kad nemirsime. Tai neišvengiamas gamtos dėsnių. vienodas visai gyvybei žemėje. Šiam procesui pasiduoda visi: ir paprasčiausias augalas, ir gyvūnas, ir žmogus. Niekas, o niekas mirties paslapties neįspės, išskyrus Tą, kuris taip patvarkė. Todėl kapinės žmogaus gyvenime turi gilią prasmę. Atgavę negs žmogus žemėje skirtą laiką, čia randa amžiną prieglobį.

Kapinių vidury buvo pastatyta didelė palapinė, prieš kurią eilėmis išrikuotos kėdės. Už palapinės stovėjo sunkvežimis, apie kurį sukiojosi keli vyrai. Palapinėje bus pamaldos, suoluose sėdės žmonės, o sunkvežimis — tai transliavimo stotis, iš kurios buvo išvedžiotos vielos.

Garsiakalbius įtaisė, kad toliau esantieji girdėtų pamaldas. Jas laikė lietuviai kunigai, kurių vienas įsakė šiai dienai pritaikyti pamokslą.

Šiose pamaldose organizuotai dalyvavo ir lietuvių legionierių postai. Postais vadinas JAV kariuomenėje tarnavusių karių — veteranų organizacinis vienetas. Lietuviai Čikagoje turi du postus: Dariaus — Girėno ir Don Varno. Šiandieninės pamaldose jie buvo uniformuoti, su šautuvais ir orkestru. Po pamaldų nužygavo prie karių paminklo, kur po išsiskojusiais medžiais

aplank paminklą stovi kelios senoviškos patrankos. Paminklo šonuose metalinėse lentose įrašyti karuose žuvusių lietuvių karių — garbingų vyrų, gynusių JAV-bių laisvę vardai. Lietuviai legionieriai jiems atiduoda karinę pagarbą, iššauna trejetą salvių. Ilsekitės, brangūs kariai, ramybėje, apsupti lietuvių dvasia, savo artimųjų meile. Pirmoji tėvynė didžiuojasi pagimdžiusi tokius sūnus, antroji tėvynė — gerbia.

Birželio vienuolikta diena, sekmadienis.

Iš ryto sutvarkau dokumentus, užpildau registracijos blankus ir pasiunčiu į Washington, D. C.

Po pietų nuvažiuoju į Inžinierių D-jos susirinkimą, vykusi Tremtinių namuose.

Birželio devyniolikta diena, pirmadienis.

Iš ryto vykstu į darbą. Vakare nuvažiuoju į Illinois Institute of Technology ir įsiregistruoju į vasaros semestrą. Čia sutikau dar porą lietuvių, kurie pasirinko studijuoti skirtingus dalykus, dėlto vėliau retai susitikdavom. Įstoti į šį Institutą nebuvo sunku. Su tvarkiau reikalingus formalumus, įteikiau dokumentus, apmokėjau mokesį — ir jau studentas.

Vakarais sistemingai lankiau paskaitas. Prasidėjo dvilypis gyvenimas: vienoje pusėje darbovietė, kitoje — studijos Institute.

Iš pat ryto skubus užkandis, skubi kelionė į darbovietę, skubus darbas. Po darbo — skubi kelionė į Institutą. Tik vėlyvą vakarą baigiasi įtempto darbo diena. Užvalgai, nusūsti ir rytą vėl keliauji į darbą, o po jo — į Institutą. Dabar reikėjo taip tvarkytis, kad laiko užtektų ir darbai ir studijoms.

Nors galva po darbo būdavo sunki, tačiau mokytis buvo įdomu. Studijos dvasia stiprino ir gyvenimą įvairino. Mielai draugai ir maloni aplinka lyg ranka nuima per dieną susikaupusį nuovargį. Visi studentai

Brežnevo panašumas veidrodyje.

(Is Abendpost)

KOMUNIZMAS TURĖS ATSAKYTI UŽ 95 MILIJONUS NUŽUDYTŲ ŽMONIŲ

Sovietų opozicija reikalauja
steigti Tarptautinį Tribunalą

Pavergtų Tautų Komiteto Chicago skyrius antrąsias "Komunizmo kaina" paskelbė kiek žmonių komunistai nužudė Rusijoje ir kaimyninėse tautose "įgyvendindami ir įtvirtindami" komunistų režimą jų kraštuose.

Vadinamoje Sovietų Sąjungoje pradėdant 1917 metais iki 1960 metų imtinai nužudyti 45 milijonai žmonių, būtent:

Likviduojant vadinamus "revoliucijos priešus" prie Rusijos jėga prijungtuose kraštuose tarp 1917 ir 1923 metų, nužudyta 14,500,000 žmonių;

Likviduojant vadinamus "klasinius priešus" — 3,000,000;

Priverstinis kolektyvizacijos metais, tai yra iš žmonių atimant žemę ir ūkininkus paverčiant partijos dvarų baudžiauninkais — nužudyta 7,000,000 žmonių;

Pravedant vad. politines "čiistkas" (valymas) likviduota 1,500,000 žmonių;

Vergų darbo lageriuose tarp

1921 ir 1960 metų nužudyta 19,000,000 kalinų;

Rytų Europos kraštuose, rusų komunistų okupuotuose II Pasaulinio karo ir pokario metais įvedant ir įstiprinant vad. komunistinę "santvarką" bendrai 3,600,000 žmonių neteko gyvybių; iš to skaičiaus 2,000,000 žmonių nužudyta naikinant "klasės priešus" ir 1,000,000 žmonių likviduota tuose kraštuose pakartotinai pravedant įvairias "čiistkas".

Nedaug nuo sovietinių komunistų (bolševikų) atsiliko ir Kinijos komunistai, kur jų režymo įvedimas ir įtvirtinimas kaštavo 46,200,000 žmonių gyvybių, iš to skaičiaus badu mirė 13,000,000 ir per įvairias "klasės priešų" medžiokles išžudyta 9,500,000 žmonių.

Sutraukiant į bendrą sumą, komunizmo aukomis nuo 1917 iki 1960 metų krito 94,300,000, tai yra devyniasdešimt keturi milijonai ir trys šimtai tūkstančių žmonių.

Pasikėsėjimas prieš Trockį

Sausio 6 d. mirė meksikietis dailininkas David Alfaro Siqueiros, sulaukęs 77 m. amžiaus. Meno propagandistai jį laikė vienu iš kilniausių modernios dailės rėšies — muralų arba paveikslų ant namo sienų pašytoju. Bet jis buvo ne vien menininkas ir pašytojas, nors kaip tokį dauguma spaudos minėjo, visai pamirštant jo politinę veiklą ir dalyvavimą samokse nužudyti vienintelį Stalino laikais išleistą tremtinį, komunizmo teoretiką ir praktiką Leonidą Trockį.

D. A. Siqueiros buvo Meksikos komunistų partijos narys, Stalino gerbėjas ir jo slapstosios policijos agentas. 1940 m. gegužės mėn. jis dalyvavo su grupe komunistinių agentų puolant Trockio namus. Tos gėngs-teriškos akcijos metu buvo pavogtas Trockio asmeniškas sargybinis amerikietis Robert Sheldon Hartke, kurio lavoną policija rado užkastą Siqueiros nuomojamo namo sode. Trockis nūezilgo buvo nužudytas kito slapstosios policijos GPU agento Ramon Mercader.

Daugelis Vakarų pasaulio korespondentų yra labai akylūs žiūrėti įvairius demokratijos šešėlius ir valdžios pareigūnų nusikaltimus. Bet tie patys korespondentai tampa trumpra-regiais, o kartais kurčiais ir nebyliais komunistinio teroro ir jų gyvenimo faktams. Tokie būdai ir Siquierai buvo lengva slėpti savo komunistinio teroro veiksmus teisinga salėse ir viešosios nuomonės forumuose. Belgai tiesą paskelbė pats Siquieros dominiškių respublikos laikraštyje. Šiandien pasikalbėjime su Norberto Valentino 1972 m. spalio 9 dieną:

— Stalinas pradėjo būkštauti, kad Meksikoje esantis tremtinys Trockis gali sukelti kitą sovietinį sąjūdį, kurio centru būtų jis, o ne sovietų jėga. Todėl Stalinas įsakė slapstosios policijos aukštam pareigūnui Leonidui Eitington organizuoti Trockio nužudymą, garantuojant tam tikslui neribotus būdus ir priemones.

1940 m. gegužės 24 d. mes pasakėme, kad jau pakankamai buvo ilgai laukta ir laikas padėti iš tos padėties. Aš jau turėjau armijos / majoro uniformą ir pasirėdžiau karininku. 20 mano palydovų apsirėngė kareivių uniformomis. Mes užpuolėme Coyoacan tvirtovės saugojančią policiją ir ją nuginklavome. Mes taip pat suduodavo tuose kraštuose pakartotinai pravedant įvairias "čiistkas".

Aš jau anksčiau dalyvavau įvairiose pasaulio operacijose ir buvau pripratus prie pavoja. Aš dalyvavau politinėse kovose ir varžybose centrinėje ir pietų Amerikos kraštuose. Nežiūrint to, aš niekuomet nebuvau atsidūręs situacijoje su reikalu bet ką šaltakraujiškai nužudyti. Vienok mes paleidome apie 300 šūvių į miegamąjį, kuriame mes manėme esant miegantį Trockį.

Stebėtina, kad Siquieros buvo areštuotas ir tardomas, bet niekuomet jo byla už nužudymą Hartkės ir pasikėsėjimą nužudyti Trockį nebuvo pristatyta teismui. Tie nusikaltimai buvo sumazinti iki nelegalaus įsiveržimo į namus, neįteisinto dėvėjimo uniformų, pavogimu 2 mašinų kelionei į įvykio vietą ir nuosavybės sugadinimu šaudant. Paleistas iki teismo, Siquieros pabėgo iš Meksikos ir rado prieglaudą bei globą pas stalinistą poetą Pablo Nerudą Chilės respublikoje. (ptl)

jai ir užtikrino gyventojams laisvę. Brangindama laisvę ir demokratiją, sukūrusi sveiką ūkinę sistemą, ši deklaracija leido plačiai pasireikšti privatinėi iniciatyvai. Dėl to JAV išaugo į galingiausią pasaulio valstybę ir pasidarė pasaulyje didžiausios gerovės šalis.

Amerikiečiai savo nepriklausomybės šventę mini palyginti kukliai. Neruošia masinių eitynių, nerodo savo kariuomenės galybės. Ir net vėliaus šia proga ne visi iškelia prie savo namų ar įstaigų, nors daug amerikiečių mėgsta vėliavas. Mums, naujiesiems ateiviams, pradžioje buvo keista matyti tiek nedaug iškabintų vėliavų. Mūsų manymu, geram amerikiečiui patriotui turėtų dėl to širdį skaudėti. Tačiau jie yra kitokios nuomonės, negu mes galvojame. Mums JAV laisvė yra simbolis mūsų tautos laisvės, kurią didžioji tautos dalis negali naudotis, bet kurios visi trokšta, visa savo siela.

Amerikoje yra mada liepos ketvirtos išvakarėse šaudyti ir leisti fejerverkus. Iš visų kampų trinksi dunksi šūviai, sprogssta bengališkos ugnys. O vakare iki vėlumos būna išpūdingas fejerverkų laidymas ir sprogėjimas.

Kalbama, jog šaudymo paprotys yra užsilikęs iš indėnų. Bet tai yra savotiška amerikiečių patriotizmo demonstracija. Gal keista vaikiška ar primenanti pietiečių polinkius, bet tai vis tiek yra viešas nuotaikų pasireiškimas.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

DR. FANG C. LU
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446

Antrasis ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį, šeštadienį, 9-12 val.
ir septyni, tiksliai susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUČELIUNAITĖ

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. KEDZIE AVE.
Tel. WA 5-2670.
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį, 9-12 val. vak.
Šeštadienį, 9-12 val. vak.
Kitu laiku tik susitarus.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandų skambinti telefonais 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonas GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Baudžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 8-8, Šeštadieniais 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonas: Prospect 6-5084

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

LAISKAS "NAUJIENŲ" REDAKCIJAI

Juozas Girdvainis, ilgametis Naujienų skaitytojas, atsiuntė šio dienraščio redakcijai tokį laišką:

Gerb. p. Naujienų Redaktoriui,

Siuo siunčiu 22 dol. už prenumeratą ir 10 dol. "Naujienoms" paremti. Esu senas Naujienų skaitytojas, mėgstu jas ir skaitysiu iki gyvos būsio. Ypatingai man patinka p. Redaktoriaus vedamieji, kur jis kerta iš peties komunistams teisybę ir atidengia jų melus.

Pažinti Sovietinę Rusiją yra pirmoji mūsų išlikimo pareiga. Jokia atominė bomba nėra taip pavojinga komunistams, kaip tiesa. Kas mes esame ir norim būti, priklausau nuo to, kiek mes pažinsim komunistus be kaukės, t. y. civilizacijos ir kultūros gėda...

Naujienos atskleidžia tą didelę komunistų apgaulę, melą, kuris padarė tiek daug skriaudų mūsų tėvynei Lietuvai. Komunistai sugriaua laisvą kūrinių gyvenimą vien dėl to, kad žmonės tiki jų didžiųjų melų. Mūsų pavojų didina ir naiviai didelis Amerikos tautos troškimas. Amerika, ieškodama taikos, remia bolševikinę Rusiją, tuo tik didina kraujo upes, peles, kalnus, Kremliaus noro tuo nepakeis. Komunistų noras yra paversti — užvaldyti visą pasaulį, — palaidoti Ameriką.

TSKP CK generalinis sekretorius L. Brežnevats atskaitinėjam pranešimo XXIV suvažiavimui pabrėžė: "Negali būti leidžiama asmenis teisių laisvymai, piliečių įžeidimai. Mums, komunistams, humaniškesni idealai šalininkams, tai yra principinis dalykas" (1971.8.29 Pravdos vėdamasis). Ko verti yra tie žodžiai? Komunistų humaniškesumas buvo parodytas Simui Kudirkai.

Visur vien tik melas, Konstitucijoje, Žmogaus Teisių Deklaracijos pasirašymas ir kt. — tai tik komunistų propaganda. Ru-

GRADINSKAS

1974 M. TV KAINOS
PRASIDEDA NUO
\$89.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAibrook 5-8063

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
grausios geles ir vanilų antkapų papuošimui ir sezoninės kapams geles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstovų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telefonas: HEMLOCK 4-2413
717M So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Dar kartą apsidiržiai dėl jo organizaciniam komitetui už atliktą didelį darbą, organizuojant vaivės šios sukakties progą ir svečiams už atsilankymą už brangias dovanas: Vytį meniškai ir greiviruotą odoje J. Budniko, — iš Hamiltono, ir i lino rankšluostį įsūtą Lietuvos Himną, A. Pamataičiui už meniškai įreminimą. Tautinių šokių grupę "Nemuno" šokėjams už brangią dovaną medžio drožyną, tautiniai ir religiniai motyvai. S. Z. Ulbinams už asmeninį dovaną. Šis įvykis man pasiliks giliai širdyje.

Juozas Paukštys

BUDRECKAS ATSIŠVEIKINO SU J. VAICIŲNIENE

1974 m. kovo mėn. 3 d. buvo atsisveikinta su amžinos atminties Juozo Vaiciūnienės. Atsisveikinimas įvyko Petkaus koplyčioje Chicagoje.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vardu atsisveikinimo žodį pasakė teis. Algirdas Budreckas.

Nepanaikinus gyvenimo pėdsakų paliko įmynusi velionė Juozė Vaiciūnienė. Jos straipsniai ir eilėraščiai liks mums ir ateinančioms kartoms testamentu, kaip reiklia lietuvių išlaikytų, dėl jos dirbti, kovoti ir aukotis.

Velionė turėjo savo principus ir tvirtus nusistatymus. Ji niekam nepataikavo. Tai buvo šakota asmenybė ir didi Lietuvos patriotė. Išėjvija, netekusi lietuviybės žadintojos, rašytojos, poetės Juozės Vaiciūnienės skaudžiai pergyvena, o taip pat šauliai.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadovybė ir jos nariai, vertindami velionės atliktus darbus kovoje dėl mūsų lietuviybės puoselėjimo ir išlaikymo, o taip pat daug dirbusios ir rašiusios dėl paverptos mūsų tautos, taria Jai už tai nuosirdžią padėką ir reikią šaulišką pagarbą.

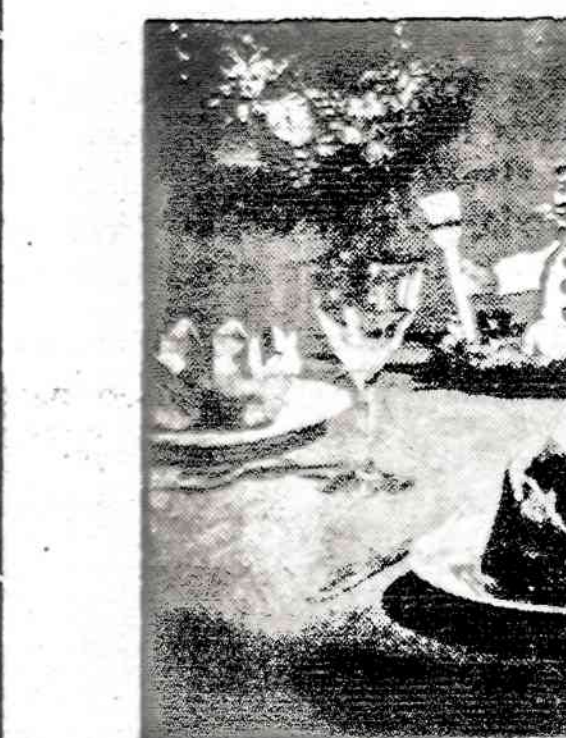
Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vardu man tenka liūdna pareiga tarti Tau paskutinį sudiev, bet Tavo kūryba liks amžinai gyva mūsų tarpe.

Ilsekiis toli nuo savo tėvišės laukų ir namų, apie kuriuos Tu nuolat savo straipsniuose ir eilėraščiuose rašai — juos mylėjai ir ilgėjai.

Reiškiu gilią užuojautą sūniui Jonui su žmona, giminėms ir artimiesiems. Atsisveikinant su poete dedikuojau jai šias mano mintis: Mirusios poetės skelbtos idėjos, / Tai švyturys paverptos tautos. / Jos nemirtingos, kaip žmonės. / Ainiai nepamirš jų niekad.

Apiplėšimas Bridgeporte

Praeitą ketvirtadienį buvo apiplėšta Union Savings & Loan bendrovė, 3430 S. Halsted St.; plėšikas išsinešė \$2,900 pinigų.

Create Holiday Centerpiece

Table decorations you create yourself or that the children make, are lovely conversation pieces. The snowman and candle holders shown here are fashioned from Creative Clay and can be made by children. It's a good project that will keep the youngsters happily occupied while mother is busy with other holiday preparations.

Creative Clay
1 cup corn starch
1 package (1 lb.) baking soda,
1 1/2 cups cold water

In a saucepan, thoroughly stir together corn starch and baking soda. Then mix in cold water. Heat, stirring constantly, until mixture reaches a slightly moist, mashed potato consistency. Turn mixture out on plate and cover with damp cloth. When cool enough to handle, knead like dough. Shape as desired or store in a tightly covered container for future use. To shape Creative Clay, form with hands or roll out to 1/4-inch thickness and cut shapes with a knife or cookie cutter. Trim by moistening shapes or bits of clay and pressing into place. Dry on protected surface at room temperature, allowing up to 36 hours for hardening. Creative Clay may be painted with water colors, poster paints or felt-tip pens. For a glossy finish, brush with clear nail polish or shellac.

Robert Bozinovich, 26, stovėdamas bendrovėje prie vieno lango, matė kaip prie kito lango priėjęs tūlas vyriškis padavė kasininkui kažkokį raštelį ir gavęs pluoštą pinigų išėjo. Išgirdęs, kad tai buvo plėšikas, Bozinovich išbėgo plėšiką pasivyti.

Pasirodė, kad plėšikas savo automobilį buvo palikęs tos bendrovės kieme, ir spėjęs įsėsti skubiai išvažiavo. Bozinovich, kurio automobilis buvo toje pačioje aikštėje pastatytas, pradėjo vyti. Vežamas plėšikas padarė klaidą, įsukdamas į mėsos pakavimo kompanijos aikštę 31 Place ir Pitney Court kampe, kur buvo tik vienas išvažiavimas. Bozinovich pamatęs besirengiantį iš aikštės išvažiuoti sunkvežimį, pašaukė šoferį, kad užblokuotų išvažiavimą.

Nebegalėdamas išvažiuoti plėšikas Donald Black, 28 metų amžiaus, prieš tris mėnesius paleistas sąlyginai iš Michigan State kalėjimo, bandė pėsčiomis pabėgti, bet Bozinovich pasirodė greitesnis ir pasivijęs plėšiką sugavo ir perdavė policijai.

Banko prezidentas Albert J. Aukers pasakė, kad plėšikas buvo pagrobes \$2,900. Visi pinigai gražinti.

Rudiosios anglis gera traša daržų augalams

Rašoma, kad netolimoje ateityje rudiosios anglis bus parduvinėjama daržininkystės reikmenų krautuose, kaip dabar yra pardavinėjamos daržams tręšti durpės. Rudiosios anglis yra tos pačios durpės, tik per amžių amžių kiekiau suslėgtos ir jose nėra jokių daržams kenksmingų priemaišų.

Bandymai patvirtinti rudomis (susmulkintomis) anglimis pomidorus davė neįtikėtinai gerus vaisius: vienam ketvirtajame metre buvo gauta 12 kilogramų (apie 24 svarai) pomidorų, kas yra skaitoma savo rūšies rekordas. Taip pat nepaprastai gerą derlių davė rudosiomis anglimis patręšti salotai ir ridikėliai.

Ant žemės glėbys, Po žeme obuolys.

Kur tik eini, vis gražu —
Pilnas laukas akmenų.
Žolė — ne žolė,
Su uodega — ne pelė.
(Bulvė)

Susirinkimų PRANEŠIMAI

Lithuanian National Democratic klubas susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 13 dieną, Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St., 7:00 val. vak. Malonėkite dalyvauti. Po susirinkimo bus vaišės.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Viešpaties palaiminimas daro turtingus ir neprideda skurdo". Pat. 10:22.

Mes džiaugiamės matydami kilmę pavyzdį, kokį paliko mūsų Viešpatui. Jis buvo labai turtingas, bet atidavė viską. Jo auka buvo didelė, todėl ir jam suteiktas atlyginimas buvo didelis. Kitą kilmę pavyzdį paliko Apaštalias Povilas. Jis ir buvo turtingas mokslu, gabumais ir jėga, o gal ir finansais. Tačiau jis mielu noru pasukojo viską Viešpaties tarnystėje, linksmai tarnaudamas tiesai ir broliams. "Todėl Dievas labai išaukštino Jėzų ir dovanoją jam vardą, kilniausia iš visų vardų", ir su juo taip pat bus išaukštinti ir pagarbinti visi jo ištikimieji pasekėjai.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonas: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonas: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKŲS VISTA

REpublic 7-3600 REpublic 7-5601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

TEL.: YARDS 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS. DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YARDS 7-1911

JUZES DAUZVARDIENES KALBA

JUZė DAUZVARDIENė

Lietuvos generalinė konsulė Juzė Dauzvardienė 1974 metų vasario 17 dieną Maria High School salėje Chicagos Lietuvių Tarybos suruoštamame Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 56 metų minėjime pasakė kalbą:

Vėl susirinkom paminti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį, prisiminti didžiąją, džiaugmingą tautos šventę, pavyzdinę nepriklausomybės perodą, kuomet lietuvis buvo gerbiamas, nevaržomas. Giliu patriotiniu įsijautimu išreiškiamė meilę tėvynei, ir liūdime, kad Lietuva laikinai yra netekusi laisvės, kad lietuvis savame krašte negali savo tautinius jausmus išreikšti, Lietuvos laisvės šventę minėti. Jo lūpos užčiauptos, jo emocijos baimė prislėgtos.

Sios savaitės sensacija buvo Salženicynas. Stipriu žodžiu, vaizdžiais apibūdinimais, jis išdrįso iškelti aikštėn sovietų sistemos žiaurumus, neteisėtumus, žmonių kankinimus. Savo raštuose ir pareiškimuose jis palietė ir pavergtuosius Baltijos kraštus ir sovietų kalinamus lietuvis.

Okupuotoje Lietuvoje, lietuviai, trokštą laisvės, kitais būdais informuoja pasaulį apie sovietų daromas jiems skriaudas. Nebodami skaudžių pasekų, jie prieštariauja okupantui ir kovoja prieš pagrindinių žmogaus teisių pažeidinimą ir naikinimą. Susideginimai, protestai, tikintųjų skundai rado teigiamo atgarsio paniekinimą ir naikinimą. Susideginimai, protestai, tikintųjų skundai rado teigiamo atgarsio paniekinimą ir naikinimą.

Lietuvių tauta nepripažino ir nepripažįsta sovietų okupacijos, ir nenori, kad jos kraštas būtų bejėgė, bereikšmė Sovietų Sąjungos dalimi.

Kokia ironija! — Štai, šį mėnesį, dvi kolonijos, mažytės salės, viena su 100,000, kita su vos 100 gyventojų, tapo nepriklausomomis. O mūsų Lietuva, su kur kas žymiai didesniu gyventojų skaičiumi ir žemės plotu, su didinga istorija ir aukšta kultūra, tebėra Sovietų Rusijos alinama ir rusinama kolonija!

JAV ir kitos demokratinės valstybės nepripažįsta Lietuvos okupacijos, laiko Lietuvą egzistuojančia valstybe. Tą patvirtino JAV Valst. Sekretoriaus sveikinimas Lietuvos Atstovui p. Kajeckui, daugelio valstijų gubernatorių ir miestų merų proklamacijos, ir t. p. Tą liūdina ir suvereninės nepriklausomos Lietuvos atstovybių egzistencija ir veikimas. Tarptautinės teisės nuostatais ir kitų valstybių pripažinimu, Lietuva tebeturi savo teisėtus atstovus ir konsulus laisvame pasaulyje.

Vakar, Čikagos Lietuvos Konsulatas atžymėjo aukštinę sukaktį. Prieš 50 metų, Vasario 16-tą, Lietuvos nepriklausomybės šventėje, iškilmingai buvo atidarytas Lietuvos Konsulatas Čikagoje. Jis be pertraukos visą laiką veikė ir veikia, gina Lietuvos ir lietuvių teises, interesus ir reikalus. Jis yra gyvas, tikras Lietuvos valstybės simbolis.

Minėdami šias sukaktis — Lietuvos nepriklausomybės 56-tąją ir Lietuvos Konsulato 50-tąją, pasiryžkim dirbti vieningai, veikti efektingai ir sekti Solženicino pavyzdžiu: drąsiai, plačiai stokime į kovą išlaisvinti Lietuvą iš sovietinės vergijos. Juk niekas mus nevaržo, mums nėra ko bijoti. Čia mes esame laisvi lietuviai! Skelbkim, šaukim, be paliovos reikalaukim — laisvės Lietuvai!

Rasinė žmogžudystė

Trylikametis juodukas nušovė baltą mergaitę

Ginai Somodi, 18 metų amžiaus, su jos draugu James Ward, 20, vakare einant East 92 street, netoli jos namų du jauni juodukai pradėjo juos įžeidinėti. Norėdami išvengti nemalonumų Gina ir jos draugas perėjo kiton gatvės pusėn, bet vėl kėžams to neužteko ir vienas jų paleido iš revolverio du šūvius, vienu pataikydamas mergaitę į galvą. Miss Gina Somodi nepajūso nuvežti į ligoninę, kur jau betarant kiti rasti, kas nurodė kėturis, iš karų išimti ir vienas iš jų, trylikametis, kaltinamas Ginos nužudymu.

Ta / apylinkė yra vadinama Burnside Triangle, 95 gatvės pietiniame gale, kur gyvena 75 nuosimčiai baltųjų ir 25% spalvotųjų, daugiausiai juodųjų, pakutiniuoju metu yra vadinama rasiniai "kintanti apylinkė", būvusi rami, bet praeitis metais jau turėjusi keletą neramumų.

TRUMPAI

— Sol. Jonas Vaznelis, kuris yra visą eilę partijų atlikęs mūsų Operos spektakliuose ir kuris ką tik Vasario 16-tosios proga davė puikiai pavykusį koncertą su simfoniniu orkestru Floridoje, "Kaukių Baliaus" operos pastatyme dainuos Samuolio, aršaus samokslininko, kuris ruošiasi nužudyti karalių, partiją.

— Social Security įstaiga iš dabartinės vietos 1775 Ogden Ave. išsikelia į Circle Court prekybos centrą, 500 So. Racine Ave. kovo 25 dieną.

— Kostas Petrauskas, ankstyvosios emigracijos Amerikos lietuvis iš Bridgeporto apylinkės, atvežė į Naujienas naują skaitytojų Juozo Bardausko ir Paulinos Domeikos užsakymus.

— LB Marquette Parko apylinkės valdyboje įvykus nenuomatytų įvykių ir sutrukdytų, metinis susirinkimas nukeliamas į sekmadienį, balandžio 7 dieną. Susirinkimas įvyks buvusioje bažnyčioje (dabartinėje sporto salėje), 11 val. 45 min., tuoj po lietuviškų pamaldų.

— Algis Regis, LB Marquette Parko apylinkės valdybos atstovas Chicago Savings and Loan Ass'n. sudarytame komitete aptarti tos įstaigos taupytų ir skolintų reikalus, paaiškino pagrindinius klausimus LB Marquette Parko apylinkės metiniame susirinkime balandžio 7 dieną.

— LB Marquette Parko apylinkės valdyba nutarė registruotiems apylinkėje lietuviams, pagal šiuo metu turimą kartoteką, atskirų kvietimų į metinį susirinkimą nusiųsti, grynai taupymo sumetimais, ypač dabar, pastui kainas padidinus. Tačiau visi, atsilankę į susirinkimą, gaus išspausdintą piniginių apyskaitą ir metinę veiklos apžvalgą.

— Adomas Uselis, LB Marquette Parko apylinkės valdybos narys, pasitikrines sveikatą Šv. Kryžiaus ligoninėje, grįžo namo ir baigia ruošti viešųjų ir stiebo apyskaitą Marquette Parko Šv. Mergelės Gimimo parapijos aikštėje.

— Vladas Jasulionis, Maywood, Calif., pratęsdamas prenumeratą, atsuntė 3 dol. dėl kalendoriaus. A. Seputis, Kitchell, BC., atsuntė 2 dol. ir P. Baronas, St. Catharines, Ont., Canada, atsuntė dolerį. Visiems nuosirdus dėkui.

— Juozas Dikinis, Long Lac, Ont., Canada, pratęsė prenumeratą dviemis metais, kad nereikėtų rašyti raginimų ir tuo būtų sutalpoma laikas ir pinigai. Daugelis skaitytojų prašė savo prenumeratas prieš mėnesį, tuo taip pat sutalpant laiką ir pinigus. Naujiųjų administracija šiuo metu ruošiasi išleisti kalendorių.

— Justinas Zarnas, Lietuvos kariuomenės kūrėjas — savanoris iš Naujiųjų kaimynystės, išvyko gydytis į Central Community ligoninę.

— Praeitą seštadienį Janinos ir Iros Marksų erdvioje rezidencijoje įvyko šauni 20 metų vydybino gyvenimo sukaktis. Prisirinko didokas būrys biznio ir visuomeninio darbo draugų, kurie buvo skaniai pavaišinti ir nuosirdžiai priimti. Šį sekmadienį Janina atidaro savo darbų parodą Balzeko muziejaus salėje.

— Sol. Anita Pakalniškytė iš Hamiltono, baigusi Toronto u-to muzikos, dainavimo ir pianino klases, lavina koloratūrinio soprano balsą pas maestro Giuseppe Macina Toronto mieste, nors jau yra pasiekusi aukštumas dainavimo ir pianino mu-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

APPRENTICE
ELECTRICIAN
LARGE JOB PLATING SHOP

Must be able to speak and understand English. 45 Hour week. Benefits and good opportunity.

Call WALTER SZRAMEK
632-4400

MACHINE
OPERATORS

We are seeking experienced individuals for production work to operate punch presses, spot welders and press brakes. Must be willing to work second shift. Good wages, benefits, conditions.

Ask for Mr. VAL ZALINSKAS
READY METAL MFG. CO.
4510 W. 47th ST.

LIFT TRUCK OPERATORS
MUST HAVE 3 YEARS
EXPERIENCE
English necessary.
847-0500

(An Equal Opportunity Employer)

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

Waste Paper Plant
Needs
LABOR
NO EXPERIENCE
NECESSARY

STEADY EMPLOYMENT
Call: GENE SCHILLER
722-2300

BENDRIEJI
FABRIKO DARBAI
Patyrimas nereikalingas
Susikalbėti angliškai.
847-0500

(Lygių galimybių darbdavys)

atsiliepiant bendru sutarimu į paskelbtą jubiliejinių metų planavimo vėjų — padvigubinti skaitytojų Naujiųjų vadovų ir Vėjų komisią, dėkoma plačiojioms ir naujiems prenumeratoriams, prašo visus skaitytojus prisidėti prie vėjų ir patarnauti pareiškusiems nortų skaityti Naujienas.

— J. Danyš išrinktas Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų s-gos Ottawos skyriaus pirminku, K. Vilčinskis — sekr., J. Rimšaitė — ižd.

— Prel. Msgr. D. A. Mozeris, Brighton Parko Lietuvių parapijos klebonas, švenčia 35 m. kunikystės ir 20 m. pastoracijos dabartinėje vietoje sukaktuves. Ta proga balandžio mėn. pabaigoje ruošiasi į pagerbti visi parapijiečiai ir kaimyninės bei plačios apylinkės organizacijos.

— Sol. Anita Pakalniškytė iš Hamiltono, baigusi Toronto u-to muzikos, dainavimo ir pianino klases, lavina koloratūrinio soprano balsą pas maestro Giuseppe Macina Toronto mieste, nors jau yra pasiekusi aukštumas dainavimo ir pianino mu-

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIŠIAMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RUŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

zikos srityse, laimėdama įvairiuose konkursuose bei pasirodymuose daug medalių, trofėjų, dovanų. Scenos meno žinovai teigia, kad ta nepaprasto išsilavinimo ir grožio lietuvaite gali iškilti į aukštumas, kurias pasiekė kita hamiltonietė Lilija Sukytė.

— Naujiųjų skaitytojai palaiko savo dienraštį naujomis prenumeratomis, skelbimais, žiniomis ir piniginėmis dovanomis. Prateisdami prenumeratas bei kalendoriaus proga atsuntę po 3 dol.: Kazys Žolpys iš Sioux City, Iowa, Petras Tamulionis iš Cleveland, Ohio, Antanas Juzelskis iš Dowagiac, Michigan, A. Sederavičius iš Omaha, Nebraska, Mykolas Veliūna iš Baltimore, Maryland, Alfonsas Piščikas iš Palos Park, Ill., ir Kazimieras Povilaitis iš Marquette Parko apylinkės, Chicagoje. Leopoldas Simanavičius iš Bridgeporto apylinkės atsuntė 2 dol. Jonas Sernas iš Rockfordo, keisdamas buto adresą, taip pat atsuntė 2 dol. Naujiųjų vadovė visiems taria nuosirdų dėkui.

— Dviejų butų savininkai, draudžiantieji namus Chicagoje ar jos priemiesčiuose, turėtų žinoti šią antrąją draudimo formą: Jei jūsų namas mūrinis, apdraustas \$35,000, ir dabar jūs mokate \$108,00, tai mūsų mokėstis yra tik \$87,00, o jūs sutalpoite \$21,00.

Frank Zapolis, 3208½ West 95 St., Evergreen Park, Illinois 60642. Phone 424-8654. (Pr.)

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2645 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

NAUJAS ADRESAS
Leonardo Eringio
LEONARD'S "TEXACO"
6801 W. 87 STREET
Oak Lawn, Illinois
Telef. 598-9776

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-3654

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI
"NAUJIESE" — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, pritrūkus darbininkui. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5988
Anicetas Garbačiauskas, sav.

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas
pardavimas
REAL ESTATE
Parašų paliudijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVIŠKŲ
KNYGŲ ISTORIJA
Pirmajame tome yra 208 puslapių, o antrajame 226 puslapių. Abu tomai minkštose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.
Abi knygas gausite, jei pinigų pasiūlysite tokiu adresu:
NAUJIESE
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., ištis — \$3.00, minkštai viršeliai — \$2.00; II dalis, 226 psl., ištis — \$3.00, minkštai viršeliai — \$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai ištis, 416 psl. \$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkštai viršeliai. \$5.00
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
P. Liūdžiūnienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
Janina Naronė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai. 232 puslapiai. \$3.00

NAUJIESE,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA
Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:
K. Bielinis, PENKTEJI METAI, gražiai ištis, 592 psl. \$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai ištis, 464 psl. \$6.00
Prof. Vaclovo Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai ištis, 431 psl. \$7.50
Prof. Vaclovo Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., ištis — \$3.00, minkštai viršeliai — \$2.00; II dalis, 226 psl., ištis — \$3.00, minkštai viršeliai — \$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai ištis, 416 psl. \$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkštai viršeliai. \$5.00
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
P. Liūdžiūnienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
Janina Naronė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai. 232 puslapiai. \$3.00

Drake Hotelyje Balzeko muziejus suruošė šaunių George Dunne pagerbimą. Paveiksle matome patius svarbiausius šio pagerbimo organizatorius. Iš kairės į dešinę prie garbės stalo sėdėjo Del Zunas, Stanley Balzekas Jr. ir Margi Mankus. Pastaroji daug pasidarbavo minėjimo knygai išleisti.